

the voice of canadian slovenians kanadskih slovencev

Letnik 7 številki 1 in 2 januar / februar 2003

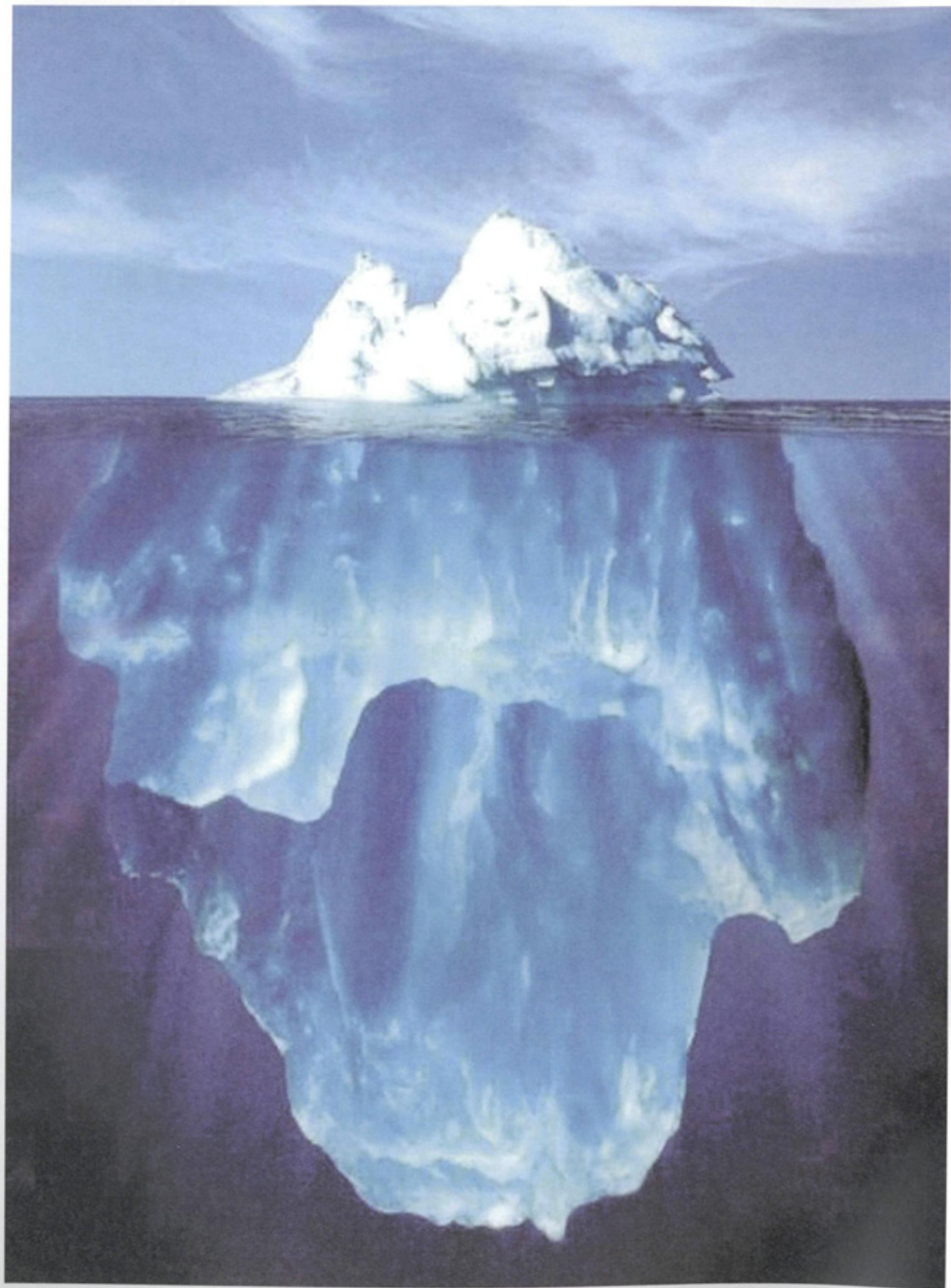
*In hope, in dread long did I dwell.
To hope and fear I said farewell.
My heart, now empty, holds no cheer.
It yearns again to hope and fear.*

*Sem dolgo upal in se bal.
Slovo sem upu, strahu dal.
Srce je prazno, srečno ni.
Nazaj si up in strah želi.*

GLASILO

ŠEREN

II 480210

Uvodne besede

"Free Press" iz Dallasa, Texas, ZDA je zapisal dan po izgubi Kolumbije naslednji uvodni članek:

"ZDA je že v eni vojni in ob robu druge, še vedno z ranami terorističnega napada 9/11, sredi ekonomske krize, v globini ledeno mrzle zime, ob uničenju njenega narodnega ponosa Kolumbije - samo 16 minut pred pristankom - in z izgubo sedmih astronautov. Življenje je postalo neprenehni šok.

Izguba življenj v katastrofi rakete Kolumbije je relativno mala v primeru z žrtvami strmogljavljene "jumbo" letala ali vojne. Vendar simbolično, čustveno, duhovno je bilo dokazano, da Amerika ni nepremagljiva. Čeprav je znanstveno zelo napredna, še vedno ni varna pred nepričakovanimi."

Poplavljeni Praga in Benetke, neubranljivi gozdni požari v Avstraliji in Ameriki, strahotna inferna v Rhode Island-u in Koreji, blatni in sneženi plazovi - je samo nekaj primerov, kako nepričakovani dogotki lahko povzročijo ne samo veliko gmotno škodo ampak, tudi izgubo stotine življenj. Dokazali so tudi, da je človek nezmožen braniti samega sebe - ne samo pred napadi teroristov, ampak pogosto tudi pred mnogimi nepričakovanimi nesrečami ki jih sam ali narava povzročata.

Kanada ne bo sodelovala v iraški vojni brez odobritve ZN

(STA)

Kanadski premier Jean Chretien je 18. februarja v parlamentu prvič jasno povedal, da Kanada ne bo sodelovala v vojaški operaciji proti Iraku, če je pred tem ne bo odobril Varnostni svet ZN. Kanadska vlada je doslej izražala načelno podporo, čeprav je javno mnenje tam podobno evropskemu, to je proti vojni z Irakom. "Niso nas prosili in tudi ne nameravamo sodelovati v koaliciji pripravljenih. Politika vlade je jasna. Če bo v Iraku prišlo do vojaških aktivnosti, potem hočemo, da jo odobri Varnostni svet ZN. Če hočejo Američani iti sami, lahko gredo sami. Vendar mi pravimo, da morajo dobiti odobritev ZN, če ne, potem bo mednarodni sistem miru in varnosti verjetno destabiliziran, bolj kot je treba," je dejal Chretien.

Izgleda, da tudi ZDA in Velika Britanija ne nasprotujeta več kompromisu nove resolucije, "dokler bo v okviru sedanje resolucije". Vendar Francija je še vedno proti drugi resoluciji, a ona nima glasu, ker je leta 1966 izstopila iz vojaške strukture Nata pod generalom de Gaulle-om.

Iraška kriza je že povzročila razkol med članicami NATA in EU. Izgleda, da tudi v slovenski vladi in med njenimi ministri ni več soglasja na tem vprašanju. Vsi pa skušajo po svoje razlagati njihova stališča.

Panika in paranoja sta razvidni po vsem svetu, ne samo v Združenih državah Amerike, kjer že svetujejo, naj si prebivalci nabavijo plinske maske in izolacijski material proti možnimi plinskimi in biološkimi napadi teroristov. Ni čuda, da se je turizem silno zmanjšal in mnogo turističnih centrov, letalskih družb in drugih ustanov, odvisnih na turizmu za svoj obstoj, je že na robu stečaja.

Če pa bo Irak napaden, je nevarnost, da se napad razširi v tretjo svetovno vojno - ki bo postala morda celo atomska, biološka in ekološka. Je prav možno, da se bo tretja svetovna vojna začela že v tretjem letu tretjega tisočletja, ki je tudi Združeni Narodi ne bodo mogli preprečiti. Mnogi celo menijo, da bo to začetek napovedane apokaliptične katastrofe.

Upamo, molimo in želimo, da bodo mednarodni protesti za mir pripravili vodilne politike, da se streznijo in pravočasno najdejo rešilni kompromis. Drugače samo Bog nam lahko pomaga.

30402405

Ustanovljeno — Established in 1996
www.vsko.com

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Izdaja — Published by
Vseslovenski Kulturni Odbor
All Slovenian Cultural Committee
770 Browns Line, Toronto, ON
M8W 3W2, Canada

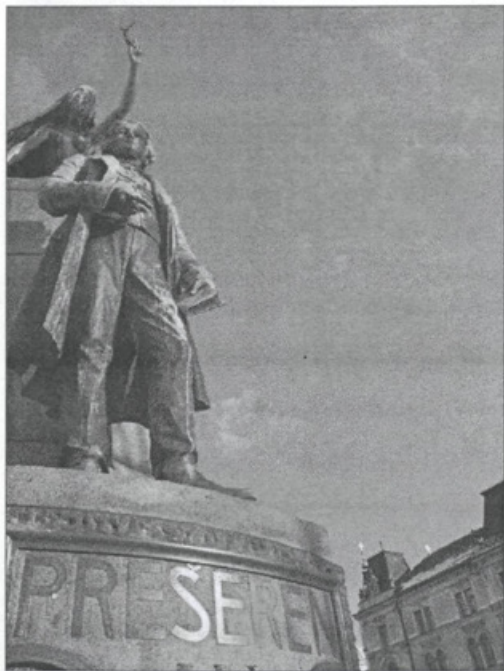
President Florjan Markun
Tel: 905-465-1392
Fax: 465-1624
E-mail: mfm67@aol.com

Urednik: Leander Škof
Tehnični sourednik: Frank Brence

Sodelavke:
Anica Resnik, Tjaša Škof

Letna naročnina
Kanada: \$25.00, ZDA: \$30.00 US, Evropa: \$40.00
US, Drugod: \$60.00 US

Address your comments to: Frank Brence
94 Glenholme Drive, Toronto ON M1C 3X5
Tel: 416-281-6794 Fax: 416-281-4287
E-mail: glasiloo@aol.com

Prešernov spomenik pri Ljubljanskem
tromostovju. Foto: Daniel Novakovič/STA

Iz vsebine

3. Uvodne besede
- Kanada ne bo sodelovala v iraški vojni brez odobritve ZN
5. Religiozna misel - Vse dni do konca sveta
6. Novoletna voščila
8. Naše življenje
10. Kultura
Maksim Gaspari ob 120-letnici njegovega rojstva
Friderik Baraga
11. Dragi pesnik France!
12. Dr. France Prešeren in njegova ustvarjalno briljantna, a
življensko tragična kariera
13. Pismo ob kulturnem prazniku: France Prešeren in Slovenci na
tujem
14. Visoko odlikovanje za kanadskega Slovenca Vladimirja Urbanca
15. Sprejem Prešernovih nagajencev na gradu Strmol
Postavljeni temelji za ustanovitev univerze na Primorskem
16. Gladovna stavka pri slovenskem "Radiu dva" v Celovcu
17. Pismo Avstrijskemu kanclerju Schuesslu, poslano 6. februarja
2003
Predsednik NSKS z avstrijskim predsednikom Klestilom o
položaju slovenske manjšine v Avstriji
18. Dom Lipa
19. Obljetnice in spominske objave
Milka Habjan - devetdesetletnica
20. Stanko Šajnovič in Stanrika Farms
21. "Postojnska jama" pri Kopru
22. Slovesna otvoritev novega dela starostnega Doma Lipa v
Torontu
23. Praznovanje kulturnega dneva v spomin dr. Franceta Prešerna
24. Zadnje slovo od Jožeta Pučnika
25. Sprava - Kakšna naj bi bila poveljna grobišča po Sloveniji
26. KSK - Pomagajmo rojakom v Argentini
28. Občni zbor kanadskega slovenskega kongresa
29. Kanadski popis prebivalstva - census Canada 2001
30. How many people of Slovenian ethnic origin live in Canada?
31. Pier 21 in Halifax
32. SSK - Srečanje slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev s
podjetniki in gospodarstveniki iz sveta in domovine 2003
33. Politika - Common Beliefs and Values
35. Nekaj zanimivosti o lanskim volitvah in predsedniku
36. Drnovšek ni Kučan
Politika dveh stolov
37. Pomlad v Sloveniji se bo začela z dvojnim referendum
Letos se bo MBA študija na IEDC udeležilo rekordno število
udeležencev
38. Več milijonov ljudi za mir in proti vojni v Iraku
New product and service at Slovenia Parishes Credit Union
39. Don't stop Hazel
40. Račanova Hrvaška in njeni mednarodni sporazumi
41. Poročilo Predsednice Krekove Slovenske Hranilnice in
Posojilnice
42. Events Calendar for 2003

RELIGIOZNA MISEL

"Vse dni do konca sveta"

Dr. Lojze Rebula

Eno od protislovij našega časa, sicer prepolnega protislovij, je tole: da ista civilizacijska smer, ki dejansko hoče razkrojiti družino (zakonske ločitve, "svobodno" sožitje, homoseksualnost), hoče krščanski božič spremeniti v "družinski praznik". To se pravi: napraviti iz Kristusovega rojstva folkloro.

No, kakšna manj hinavska protikrščanska težnja, ki se je starejši predobro spominjajo, ni hotela prekriati krščanskega božiča niti s folklornim dimom. Božič je hotela preprosto izbrisati tako iz slovenskega slovarja kakor iz zavesti slovenskega naroda. Kaj šele, da bi si 25. decembra kdo upal odtegniti službi ali sploh šariti s kakšnimi smrečicami.

Eden izmed najbolj mrzkih spominov na socializem vse tja do znamenitega Smoletovega govora, v katerem je predsednik Socialistične Zveze Delovnega ljudstva (SZDL) "legaliziral" božič, je, kako je tisti sistem slovenske kristjane, torej večino naroda, žalil in poniževal s teptanjem tega njim najljubšega praznika.

Sicer pa je bil dosleden: gre za eminenten Kristusov praznik, Kristusa pa je bilo treba izločiti iz celotne pojavnosti realnega, iz koledarja in življenja.

Dejansko je "znanstveni svetovni nazor" hotel izničiti neko zgodovinsko dejstvo. Dejstvo, da je rimski cesar Gaj Julij Cezar Oktavijan Avgust,

kakor ga s polnim imenom imenuje zgodovina, izdal razglas, ki je v provinci Judeji spravil na pot zakonski par iz Nazareta v Betlehem, kjer se je rodil Nekdo, ki se je odrasel razglasil za Boga in kot Bog ne samo govoril, ampak tudi deloval.

Ob svojem odhodu po vstajenju od mrtvih bi bil lahko spet izginil v svojo nesmrtnost, pa je zagotovil tistim, ki so verjeli vanj: "Z vami sem vse dni do konca sveta."

Dejansko je ostal z njimi do danes, duhovno v svoji Cerkvi, fizično pa, kjerkoli v kakšnem svetišču gori lučka v znamenje njegove skrivnostne navzočnosti.

A rekel je tudi, da pride nekoč "z vsem svojim veličanstvom in z vsemi svojimi angeli" dopolnit zgodovino in sodit živim in mrtvim.

Krščanstvo je v bistvu pričakovanje tega prihoda v slavi.

To pričakovanje kristjanu ne osmišlja samo zgodovine tega planeta, pa naj je videti v svojem teku že tako brezumna, ampak tudi njegov še tako ponižen, še tako brezimen ali trpeč vsakdanjik.

Betlehemskega dogodek ostaja ključ zgodovine, tudi ob grozljivem dejstvu, da danes ta kraj rojstva Jezusa Kristusa, kralja miru, preoravajo izraelski tanki. Mogoče se je vprašati, ali njihove gosenice ne najavljajo tiste apokalipse, ki bo predhodnica velikega Prihoda.

V Ljubljani izkopani rimski srebrniki, na katerih so upodobljeni (1) Julij Cezar s svojim nečakom cesarjem Avgustom, (2) cesar Avgust (27BC - 14AD) in (3) cesar Tiberij (14AD - 37AD). Te najdbe dokazujejo, da sta oba prva cesarja Rimskega imperija (Avgust in Tiberij) bila poznana in priznana vladarja že v zgodnji dobi rimske Emone (sedanje Ljubljane) med Kristusovim bivanjem na zemlji (1AD - 33AD), kot je to tudi razvidno v Svetem pismu.

Novoletna voščila

Anton Rop, predsednik slovenske vlade, je za Slovence po svetu naslovil svojo novoletno poslanico. V njej je zapisal:

»Za nami, drage Slovenke in dragi Slovenci, je obdobje pomembnih dogodkov, ki bodo zaznamovali življenje tudi prihodnjih rodov. Ne vstopamo zgolj v novo leto, temveč v novo zgodovinsko obdobje, v obdobje, ki smo si ga želeli in zanj trdo delali desetletja. Velika družina evropskih narodov nam je letos na široko odprla vrata ter nas pozvala k sooblikovanju prihodnosti Stare celine. Povabilo smo dobili tudi od najučinkovitejše svetovne vojaške zveze. Slovenija se je v mednarodnem merilu uveljavila kot uspešna, razvita in urejena, a tudi socialno občutljiva in politično stabilna država. Nič nam ni bilo podarjeno, vse to smo si zaslužili s prizadevanji vseh državljanov in državljanek. Ugled, ki ga danes uživa Slovenija v svetu, ni le rezultat državne politike, marveč tudi dosežkov številnih posameznikov, športnikov, umetnikov, znanstvenikov, gospodarstvenikov in drugih.

Bodimo prizadevni in ustvarjalni, a tudi sočutni in solidarni. V naših razmišljanjih ne spreglejmo tistih, ki so se zaradi različnih osebnih ali družbenih okoliščin znašli v socialnih težavah ali na socialnem obrobju. Vsem, ki jim letos ni uspelo doseči zadovoljstva, zaželimo več sreče in uspeha v naslednjem letu. Zavežimo se, da jim bomo pri tem pomagali tudi mi.

Z novim letom se nam odpirajo vrata novega. Veliko bo novih priložnosti in tudi preizkušenj ne bo manjkalo. Vsem nam želim, da bi naše osebne in poslovne preizkušnje dobro prestali. Vsem nam tudi želim, da bi dobro in učinkovito izkoristili priložnosti, ki nam jih bo podarilo naslednje leto. Upam, da bomo k obojim pristopali kot člani velike, prijazne družine, kjer bo vsak opravil svoj del naloge in bo vsak, prav vsak, dobil svoj del priložnosti.

Naše sanje so doma v prihodnosti in leto 2003 je le prvo na poti do njihove uresničitve. Želim vam, da bi ga preživeli z radostjo v srcu. Srečno,«

Papež Janez Pavel II. je ob svetovnem dnevu miru, ki ga praznujemo 1. januarja, poslal svojo "Pacem in terris" (Mir na zemlji) filozofsko poslanico, v kateri poudarja, da je mir na zemlji, po katerem so vsi ljudje na svetu tako željno hrepeneli, mogoče vzpostaviti in utrditi samo tako, da se trdno držimo reda, ki ga je postavil Bog.

Njegovo mirovno poslanico je predstavil ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode, ki je med drugim dejal, da papež v njej stavi na pojem skupne blaginje človeštva. Vendar ob tem papež po Rodetovih besedah vidi tudi področja, kjer človeštvo še ni prišlo do skupne blaginje, ki vključuje tudi pravico do vode in hrane.

V svoji poslanici med drugim poudarja papež, da je bil svet v stanju globokega nereda, saj je moralo "človeštvo v prvih šestdeset letih prejšnjega stoletja doživeti izbruh dveh svetovnih vojn, vzpostavitev grozotnih totalitarnih režimov, kopičenja brezmejnega človeškega trpljenja in sprožitve največjega preganjanja cerkve".

Njegov predhodnik papež Janez XXIII se v svoji okrožnici ni strinjal s tistimi, ki so mir potiskali v območje nemogočega. S svojo okrožnico pa je dosegel, da je ta temeljna vrednota začela trkati "na obeh straneh onega zidu in vseh zidov", je zapisal papež Janez Pavel II. Ob tem je poudaril, da je okrožnica govorila o skupni pripadnosti človeški družini; njegov predhodnik pa je spoznal odločilne predpostavke za mir v štirih "jasnih zahtevah človeškega duha - resnici, pravičnosti, ljubezni in svobodi". Papež je tudi zapisal, da ima religija življensko vlogo pri spodbujanju dejanj miru in utrjevanju pogojev za mir ter da je naloga vseh, da na temelju resnice, pravičnosti, ljubezni in svobode postavijo nove odnose v človeški družbi. Dodal je, da je štirideseta obletnica objave njegovega predhodnika najbolj primerna priložnost, da "znova premislimo preroško učiteljsko izjavo".

Janez Temlin, odgovorni urednik
Ljubljanskih novic pa nam pošilja naslednjo
voščilnico, ki jo skrajšano objavljamo:

"Spoštovani rojaki po vsem svetu, leto 2002 se
izteka in naši pogledi so usmerjeni v prihajajoče
leto 2003.

Lahko se pohvalimo, da smo s pomočjo pobud
iz sveta, kjer živijo Slovenci, v letu 2002 odprli
novo rubriko VSE SLOVENIJE. V njej smo nanizali
pogleda Slovencev posvetu z namenom, da bi jim
tudi s pomočjo našega interaktivnega dnevnika
LJUBLJANSKE NOVICE približali poglede iz
Slovenije in razmišljanja Slovencev po svetu.

Prepričani smo, da bomo tudi v prihajajočem
letu 2003 storili še nekaj korakov, da bi Slovence
po svetu povezali v naši skupni rubriki VSE
SLOVENIJE...

Vsem, ki ste bili z nami, hvala!

Vsem Slovenkam in Slovencem po svetu želim
uspešno in zdravo leto 2003 v pričakovanju, da bo
naša rubrika Vse Slovenije dobila v prihajajočem
letu še več sodelovalcev. Srečno!

Franci Trstenjak, Glavni in odgovorni
urednik OGNJIŠČA pa nam je poslal sledeče
voščilo:

*Želim Vam Božič,
ki bo slovesno zaokrožil leto z veseljem,
da je tudi Vaše ime zapisano v Božjem srcu
in da je Vaše življenje obdano z Božjo
ljubeznijo.*

*Želim Vam,
da bi Božično doživetje in prijateljstvo,
prijaznost in skrb,
sreča in upanje,
trajalo vse leto, ki prihaja in
ga bomo zaznamovali kot Gospodovo leto
2003.*

*Ob dobrih in iskrenih željah pa tudi srčna
zahvala
za vse, kar ste mi namenili v iztekajočem se
letu:
molitev, dar, dobro misel, pozornost, spomin,
nepričakovano sporočilo, podporo, nasvet,
opozorilo,
pohvalo, pozdrave in še marsikaj drugega.
Hvala!*

Z vdanostjo in ljubeznijo pozdravljam

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

KREKOVA SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

VAS VABI NA

50. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v nedeljo 9. marca 2003 ob 2:30h popoldne

739 Browns Line, Toronto

*Vsakoletni občni zbor je zelo pomemben, ne samo zaradi pregleda dosežkov
preteklega leta, marveč tudi zaradi načrtovanja poslovanja v prihodnosti.*

Vaša navzočnost je več kot zaželjena. Dobrobošli!

NAŠE ŽIVLJENJE

(Anica Resnik)

Zadaj za sosedovo hišo mogočni stari hrast razteza svoje rogovilaste veje preko treh ozkih mestnih vrtov. Šopi suhega rjavega listja še vise in trepetajo v zimskem vetru. V poletju se čez ograjo šopiri naš kostanj s svojo zeleno lepoto in divjim sadežem v jeseni. Prva slana ga že čez noč oropa vsega zelenega bogastva. Prazne veje žalostno vise ob deblu, za veverice ni več kostanja.... Ko pa se zimske noči začno umikati novim februarским dnevom se v dolgih mehkih vejah zbudi nova rast kot bi nevidni krojač pripenjal velike čokoladne gumbke na konce teh revnih zimskih ostankov.... In stara hrastova rast se srečuje in objema novo brstenje v visokih vrhovih sosedovega hrasta in našega kostanja.... Kako skrivnostno in čudovito je vsako življenje....

Lete 2002 je utonilo v večnost. Ostali so le spomini, veseli in žalostni, v novem letu pa načrtovanja v bodočnosti.... Iz vsemirja se je vrnila raketa s skupino zemljanov. Njihova beseda o neskončnem veselju v ognjeni smrti.... Naš svet pretresajo sovražni elementi življenja, miru, svobode in človeškega dostojanstva.... Kam vodijo naše poti, kaj iščemo, kaj še občudujemo in se srčno veselimo?... Postali smo moderni....

V naši mali slovenski družini še gori lučka v božičnih jasicah in v treh svetih večerih pred Božičem, Novim letom in sv. Trije Kralji. Tu in tam še zadiši po kadilu in žegnani vodi okrog domače hiše.... Znamo se še pošteno zabavati, kakor beremo v farnih onanilih in radijskih novicah. Pišemo in beremo pisma in voščila za srečno novo leto 2003 in se spominjamo sorodnikov, daljnih znancev in prijateljev širom sveta.... Slovenija, moj dom brez mej...

Član pevskega zbora "Matija Tomc" iz

škofijske gimnazije v Št. Vidu pri Ljubljani, ki je sredi oktobra gostoval v Ameriki in Kanadi je med drugim zapisal.... "kar je meni ostalo najgloblje, ste prav vi, Slovenci, ki ste nas tako širokosrčno sprejeli.... Zdaj vsaj vem, da domovina ni ograjen vrt ampak brezmejno polje. Svoje domovine ne čutim več zgolj v Sloveniji ampak povsod med Slovenci. Pri vas (v Torontu) sem se res počutil kot doma...."

Mlad fant in dekle, ki sta se udeležila svetovnih mladinskih dni v Torontu, se nas spominjata ob novoletnem srečanju Taize v Parizu.... "Pozdravljeni torontski Slovenci.... Srečali smo se v vaši hiši na večerji. Pošiljava pozdrave in srečno novo leto 2003...."

15. januarja je nadškof kardinal Alojzij Ambrožič slovesno blagoslovil novi del starostnega Doma Lipa, kjer je sedaj 36 novih postelj za oskrbovance. Županja občine Mississauga Hazel McCallion, zastopniki mestne in pokrajinske vlade, ministrstva za zdravstvo in socialno skrbstvo, slovenska duhovščina in društva, množice podpornikov in prijateljev Doma Lipa z uslužbenci in upravo doma so prisostvovali svečanemu trenutku, ko je sedanji predsenik upravnega odbora Darko Medved s sodelovalci prerezal trak in odprl vhod v novo, po vseh pravilih občine in ministrstva zgrajeno poslopje. Prvi del doma, ki že deset let služi svojemu namenu, sedaj nosi ime "Joseph Kastelic Wing". Naš Jože je prvi graditelj in največji mentor našega odličnega zavoda.

Ob tej priliki se hvaležno spominjamo Slovencev, ki so idejo o pomoči ostarelim rojakom sprejeli in začeli uresničevati že v

sedemsetih in osemdesetih letih. Med njimi so že pokojni: č. g. Janez Kopač, Franc Arhar, Lojze Babič, Albin Blatnik, Franc Cerar in Viktor Trček. Hvala vsem posameznim darovalcem in društvenim skupinam, ki so pomagali Domu Lipa do današnjega visokega uspeha v slovenski in širši kanadski družbi. Njihova imena so zapisana na zlato ploščo in v zlato knjigo Doma Lipa. Knjigo dobrih del pa hrani nebeški Plačnik....

Dom Lipa - novi del

Ko se srečni veselimo uspehov in darov našega dela, se misel našega dela ustavi pri naših rojakih v Argentini, ki v gospodarskem zlomu države trpijo pomanjkanje in izgubo najpotrebnejšega za vsakdanje preživetje in zdravje. V Torontu je skupina dobrih žen (Ema Pogačar, Lea Urbanc, Francka Zierfeld) s pokojnim Blažem Potočnikom in župljani Marije Pomagaj lansko leto, v času največje potrebe, zbrala in poslala v Argentino blizu dvajset tisoč kanadskih dolarjev. Slovenska Karitas je pravtako usmiljen Samaritan svojim daljnim rojakom.

V soboto 25. januarja je Slovenska telovadna zveza (STZ) priredila svoj letni banket v dvorani Marije Pomagaj. Začetek tega društva sega v leto 1957, v naselje Batawa pri Peterborough, kjer so slovanski naseljenci iz taborišča Spittal delali po pogodbi s kanadsko vlado v tovarni čevljev Bata. Po odsluženem roku so nekateri odšli v Toronto. Fantje, nekateri še študenti, so bili izvežbani telovacci in učitelji v mladinskih organizacijah v

Sloveniji - Ivan Varšek, Ivan Boh, Franc Grmek, Franc Jeraj, Lojze Ponikvar....

Hoteli so nadaljevati z gimnastiko in orodno telovadbo za fante in z ritmiko in simbolnimi vajami za dekleta.

Ivan Varšek je odšel v Cleveland, Ivan Boh v Alberto, Franc Grmek pa je s skupino torontske mladine začel z vajami v češkem Masaryk domu do leta 1959. Ko je društvo Slovenski dom kupilo dvorano na Pape Ave, je Frank tam vzgajal zdrave mlade duše v zdravem telesu vse do leta 1994, ko je društvo SD oddalo dvorano v najem grški starostni skupini. Spominja se našega stoletnika Janeza Gornika, ki je sina spremljal k telovadnim vajam in še sam kot sedemdesetletnik plezal po orodju.... Danes se Franc Grmek, po poklicu civilni inženir, pisatelj in naturalist, s ponosom spominja špotnih nastopov na poletnih prireditvah. Žal mu je, da današnja družba ne nudi mladostnikom vzgoje v disciplini, samovzgoji in smislu življenja.

Slovo je del življenja.... 6. januarja smo se v cerkvi Brezmadežne poslovlili od Toneta Šavriča. V množici prijateljev in znancev je č. g. Plazar daroval sv. Mašo in vodil pogrebne obrede na Assumption pokopališču. Pokojnik je zapustil ljubljeno ženo Ksenijo in družino dveh sinov. Na spominski podobici je bilo zapisano:

The gift in this life is so precious and rare,
love that a husband and wife can share....
We shared that love.... You and I
from the day we wed to the day you died....
Till the end of time.

Zaradi "Dneva Kulture" 8. februarja je ta izdaja Glasila polna kulturnih člankov in zato nimamo v njej rubrike "Novice in zanimivosti".

Pred Prešernom smo se v januarju spominjali tudi dva slavna Slovence in kulturna velikana: škofa Frederika Barago in umetnika Maksima Gasparija. Zato smo povzeli z dovoljenjem tri članke iz revije Ognjišče, ki je tudi praznovalo začetkom februarja osmo obletnico svojega radia z gala koncertom v Gallusovi dvorani ljubljanskega Cankarjevega doma. Med nastopajočimi so bili tudi Nuša Derenda, Alenka Godec, Los Caballeros, Rok Kosmač Marko Kobal, Nina Kompare in Slovenski oktet. Ta gala koncert je bil razprodan že tedne prej.

Maksim Gaspari - ob 120-letnici njegovega rojstva

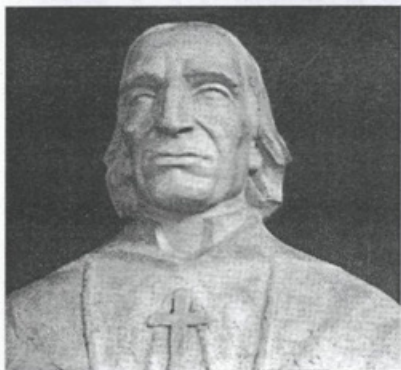
Težko bi našli slovesko družino ali dom, ki za božič ali novo leto ne bi dobila voščila na razglednici Maxima Gasparija. Njegove razglednice dihajo domačnost Božiča - a tudi velikonočne - motive je postavil v domače okolje.

"Pastirji so postali naši ljudje, odeti v ovčje kožuhe, pokrajina je alpska ali predalpska, predvsem pa zasnežena," piše etnolog Janez Bogataj. "Tudi darovi, ki jih prinašajo k hlevčku, so značilno naši."

Tega priljubljenega slikarja, pesnika slovenske pokrajine in njenih ljudi se spominjamo ob njegovi obletnici.

Maksim Gaspari
Lastna podoba (1905)

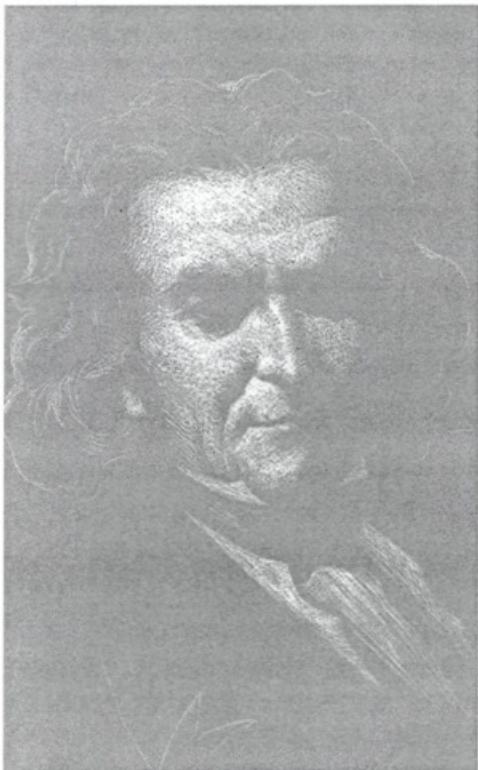
Kip škofa Baraga - France Gorše

Škof Friderik Baraga

Verni ljudje na Slovenskem - in tudi v Ameriki - so že pred drugo svetovno vojno molili "za beatifikacijo škofa Barage in Slomška", ki sta bila v življenju sodobnika, v junaški hoji za Kristusom pa brata. Slomšek je ta cilj že dosegel 19. septembra 1999, ko ga je papež Janez Pavel II. razglasil za blaženega na Betnavski poljani pri Mariboru. Friderik Baraga, neutrudljivi misijonar med Ameriškimi Indijanci in začetnik njihove književnosti, pa to priznanje še čaka. Ko bo prištet med blažene, bomo njegov god obhajali 19. januarja, na spominski dan njegove smrti.

Dragi pesnik France!

(pismo Berte GOLOB; poslano preko pošte OGNIŠČE in je skrajšano tukaj objavljeno)

Dr. France Prešern

Mika me malo pokramljati s teboj, saj je že vse leto čakaš na kako pošto z zemlje.

Nekaj me žalosti, dalj ko Te poznamo, manj zares zanesljivega vemo o Tebi. Gotovo zato, ker preveč samozvano razlagamo vsako Tvojo besedo, korak, odločitev, dejanje. V tem tisočletju skoraj da ne gre drugače. Podprti z mnogimi vedami in mejnimi znanostmi si drznemo tudi iz približnih dejstev izbrskati nekakšno gotovost.

Reci, kar hočeš, ampak nekaj tvojih vrhunskih verzov pa v šolskih berilih nikoli ne bo manjkalo, upam. Pred kratkim je veljal Krst (pri Savici) kot obvezno branje srednješolcev (a mogoče zdaj ne več) in temu je sledil obvezni esej. Naj Ti potožim: o tisti zadevi tam okrog slapa Savice brhka srednješolska esejistka ni razumela popolnoma nič. Kaj vse da si navlekel skupaj iz krščanske roportarnice! Res te danes skoraj živ krst ne more več razumeti. Zadoščalo bi, da bi pisal o rožicah in vincu, ne pa o nekakšnem vzvišenem žrtvovanju. Ni mi kazalo, kot da mladenki - "ni take je mladenke, kot naše je krvi dekle" napišem predpisani esej, a je bil zelo slabo ocenjen. Ni čudno, saj njen vsevedni učitelj ni napisal še nobenega eseja, jaz pa dotlej tudi ne.

Sploh pa, kaj neki si pridobil s tem, da te je nekaj zanesenjakov kanoniziralo za največjega slovenskega pesnika, da zdaj ne gre več brez prazne slave Tvojemu imenu! Zelo me žalosti, ker si sicer vse leto pozabljen; med mnogimi razumniki nerazumljen, med številnimi kar nepoznan, med delovnim ljudstvom veljaš za pijanca in kvantača, šolarji pa trdijo, da si "ful smotan".

Moj dragi predragi France, Ribičev iz Vrbe! Ti velikan duha, Ti poštenjakar starega kova! Nejeveren, a vendar večn. Ki si umrl "spovedan in v sveto olje djan". Prijatelj blaženega Antona Martina, s katerim sta rada razdirala šale. Dosledno pravičen doktor prava, izplačan iz domačije z doto petdesetih goldinarjev. Pesnik po Božjem navdihu.

Hvala Ti prav za vse in tega je veliko, nemara več kot zaslužimo. Brez Tebe nas v svetu ne bi bilo med velikani srca in duha.

Lepo pozdravljen!

Dr. France Prešeren in njegova ustvarjalno briljantna, a življensko tragična kariera:

(Povzeto po Prešernovi spletni strani)

- 1800 3. decembra se v Vrbi na Gorenjskem rodi France Prešeren.
- 1808 jeseni odide na Kopanj pri Veliki Račni k svojemu stricu, župniku Jožefu.
- 1810 se vpiše na normalko v Ribnici na Dolenjskem in jo konča z odliko leta 1812.
- 1812 se prepíše v tretji razred normalke v Ljubljani.
- 1813 se v Ljubljani vpiše na klasično gimnazijo, ki jo konča z odliko leta 1819.
- 1819 začne s študijem filozofije na ljubljanskem liceju.
- 1821 na Dunaju opravi tretji letnik filozofije, ki je pogoj za vpis na študij prava.
- 1822 se vpiše na pravno fakulteto dunajske univerze.
- 1824 se vrne domov med počitnicami in obiskuje strice, ki župnikujejo po Sloveniji.
- 1825 napiše prvo pesem, Zarjovena d'vičica; kasneje se začne resno ukvarjati s poezijo.
- 1826 zaradi stroge Kopitarjeve kritike zažge večino svojih pesmi.
- 1827 konča svoje pravne študije in objavi v Ilirskem listu svojo pesem, Dekelcam.
- 1827 se vrne Prešernov mentor Matija Čop v Ljubljano, kjer postane bibliotekar.
- 1828 promovira za doktorja prava in se zaposli pri advokatu Leopoldu Baumgartnu.
- 1829 začne delati kot praktikant pri ljubljanski davčni upravi.
- 1830 izide 1. zvezek Kranjske čbelice z Lenoro, Povodni mož in Slovo od mladosti.
- 1831 izide 2. zvezek s poezijami Ljubezenski soneti, Nova pisarija in Hčere svet.
- 1832 opravi odvetniški izpit, a njegova prošnja za odvetniško mesto je zavrnjena.
- 1832 izide 3. zvezek Kranjske čbelice, v katerem so objavljene nove Prešernove pesmi.
- 1833 6. aprila Prešeren v trnovski cerkvi prvič sreča Julijo Primic, hči bogate trgovke.
- 1834 izid Sonetnega venca, z akrostihom posvečenem Primicovi Juliji, ki ga ignorira.
- 1834 izide 4. zvezek Kranjske čbelice; druga prošnja za odvetniško prakso zavrnjena.
- 1835 Matija Čop utone v Savi; Prešeren v samozaložbi izda Krst pri Savici.
- 1837 Prešeren spozna 15-letno Ano Jelovšek, s katero ima tri nezakonske otroke.
- 1838 umre Prešernov oče Šimen; pomaga prijatelju Emilu Korytku izdati ljudske pesmi.
- 1839 umre Korytko; poroka Julije Primic; rojstvo prve hčerke Rezike, ki kmalu umre.
- 1840 smrt prijatelja in sošolca Andreja Smoleta; zavrnitev tretje advokaturene prošnje.
- 1841 pesnik se spet neuslišano zaljubi v Jerico Podboj, hči lastnice gostilne Pekel.
- 1842 smrt matere Mine Prešeren; rojstvo njegove druge hčerke Ernestine Jelovšek.
- 1843 napiše pesem Nezakonska mati; zavrnitev četrte prošnje za advokaturo.
- 1844 Prešeren napiše Zdravljico, ki 150 let kasneje (1994) postane uradna himna RS.
- 1845 se rodi njegov tretji otrok, sin France, ki umre v enajstem letu.
- 1846 peta prošnja odbita, a šesta odobrena; odpre svojo odvetniško pisarno v Kranju.
- 1846 cenzura odobri tisk njegovih Poezij; so natisnjene v decembru, z letnico 1847.
- 1848 Novice objavijo Zdravljico, ki jo je cenzura črtala iz njegovih Poezij leta 1846.
- 1849 France Prešeren umre v Kranju, kjer je bil 10. februarja slovesno tudi pokopan.

Pismo ob kulturnem prazniku: France Prešeren in Slovenci na tujem

Vladimir Urbanč

V Kanadi živim že kar 50 let. Klasično gimnazijo sem končal leta 1948. Živo se spominjam prof. Legiša, ki nam je odkrival lepoto Prešernovih poezij.

Vsa leta v tujini me vedno spremlja žepna izdaja Prešernovih poezij. Vedno jih vzamem v roke v raznih čakalnicah (zdravniki, bolnišnice itd.), jih analiziram in razmišljam. Spominjajo me na mojo mladost kot gimnazijca v Ljubljani in mi pomenijo pravo "medicino animae", zdravilo za dušo in telo. V tem bi vsaj v skopem analiziral nekaj Prešernovih poezij, ki naj bi veljale tudi za nas, Slovence, živeče v tujini. Kot prvo naj omenim **Zdravljico** - "Edinost, sreča, sprava... k nam naj nazaj se vrnejo". To je zapisal Prešeren pred 150 leti in je danes aktualno tudi v samostojni Sloveniji.

Da, Slovenija je odprla vrata državnosti, kot je želel in hrepenel po njej tudi Prešeren. Tista nedosegljiva sprava bolj kot "edinost, sreča, sprava" v Zdravljici Prešeren nazdravlja svobodnemu duhu in lepši socialni in kulturni bodočnosti slovenstva ter vsega človeštva. Človeštvo naj bi prevečala ljubezen in dobrot. Vendar pa z bolečino v srcu ugotavljamo, da so današnji slovenski in svetovni trendi v popolnem nesoglasju z željami Prešerna.

Za nas Slovence v tujini je najbolj zanimiva Prešernova **"Elegija svojim rojakom"**. Prešeren je leta 1832 živel v Celovcu. Pri Slovencih v tem mestu, ki ga je prevečal nemški malomeščanski nacionalizem, je Prešeren videl malodušje in ponižnost, apatijo do narodnega kulturnega življenja brez nacionalnega ponosa. Slovenci so bili brezbrizni do slovenskih korenin, zato jim je zapisal: "Kranjc, ti le dobička iščeš, bratom svojih ni ti mar. Kar ni tuje, zaničuješ, starih šeg se zgublja sled.."

Prešeren v pesmi **Mornar** vzdihuje in toži po

neuslišani ljubezni. Kako si lahko tolmačimo njegove stihe? Kot da so namenjeni nam, ki živimo po svetu. Morja široka cesta peljala me je v mesta... To me spominja na sago prvega vala slovenske ekonomske emigracije, ki so jo ladje vozile v prekomorske dežele, zlasti v Ameriko in na njihovo kalvarijo, boj za obstanek.

V pesmi **Judovsko dekle** pa najdemo dilemo mešanega zakona, zakona dveh različnih veroizpovedi, narodnih, stanovskih in rasnih razlik. V tej dilemi se je znašel marsikateri Slovenec v tujini. Prešeren se dotika "tujstva" še v nekaterih drugih pesmih, "zamorca" omenja dvakrat, v Lepi Vidi in sonetih, kjer jih omenja kot "črne Afrikane". Je Prešeren srečal kakega zamorca na Dunaju ali kakem cirkusu! To so v grobem nekatere Prešernove pesnitve, ki se posebej tičejo Slovencev po svetu. Ne glede na to pa vsa njegova poezija, vsa njegova genialnost pripada vsem Slovencem, tako v tujini kot doma.

Morda pa za nas Slovence v tujini velja: O Vrba, srečna, draga vas domača, da b'uka želja (ali kaj drugega) speljala ne bila goljufiva kača!

Pripis uredništva: *Pismo z naslovom France Prešeren in Slovenci na tujem našega sodelavca Vladimira Urbanca je treba prebrati dvakrat. Prvič zato, da se seznanimo s pogledom Slovenca iz sveta, ki pozna vrednostno vsebino Prešerna, in drugič zato, da dojamemo bit dolgose nostnih pogledov Franceta Prešerna, in to Slovenci doma in po svetu.*

J. Temlin

Pripis uredništva Glasila kanadskih Slovencev: Popolnoma se strinjamo tudi mi z zgornjo objavo. Vendar pa bi radi dodali še pripombo dr. Alojza Rebula, ki je pred kratkim lepo zapisal, "da se je Prešeren umestil v srce slovenstva prav zato, ker je pesnik z velikim srcem. To je srce, iz

katerega rastejo najvišja človeška čustva: sočutje z nezakonsko materjo, domotožje po rojstni Vrbi, presunjeno slovo od mrtvih prijateljev, žalostno prisluškovanje vetrovom nad zapuščeno Samovo jamo, zgražanje ob bratomoru med Slovenci, zanosni 'Živeli' vsem miroljubnim narodom sveta. Prešeren se ni igral s poezijo. Za kaj takega je bil preveč zmožen ljubezni in trpljenja, pa tudi preveč intelektualno visok." - S svojim ustvarjalnim genijem mu je tudi uspelo, da je hkrati pokril literarno zamujeno slovensko renesančno, klasično in romantično dobo. Z njim je slovenska književnost premostila in ujela druge literarno napredne narode.

Visoko odlikovanje za kanadskega Slovenca Vladimirja Urbanca

(Povzeto iz Ljubljanskih novic, 29. januar, 2003)

25. januarja 2003 se je v Klubu Mount Stephan v Montrealu zbralo lepo število tukaj živečih Slovencev. Zbrani so počastili kanadskega Slovenca Vladimirja Urbanca, ki je prejel visoko slovensko državno odlikovanje, častni znak svobode RS in istočasno tudi praznoval 50-letnico bivanja v Kanadi in 40-letnico svoje poroke. Veleposlanica RS v Kanadi, Veronika Stabej, je ob izročitvi priznanja pohvalila delo g. Vladimirja Urbanca.

Vladimir Urbanc se je ta večer spomnil tudi svojega odhoda iz Ljubljane v avgustu leta 1952, ko mu je oče stisnil v roko žepno izdajo Prešernovih pesmi in mu položil na srce: "Odhajaš na moj dom na Koroškem in morda se ne boš več vrnil. Zavedaj se v tujini, da je Slovenija tvoja domovina in da naj to ostane do konca tvojega življenja".

Slavljenec je nato zaključil svoj govor s temi besedami: "Tu v Kanadi me skrbi usoda slovenskega naroda, usoda rodu, iz katerega

izhajam. Vedno bom rad kaj počel v korist svoje domovine Slovenije, dokler imam še dar življenja, spomin in izkušnje. To delam v pomoč svojemu ljudstvu, da bi doseglo tisto zgodovinsko in plemensko trdnost, ki mu je nujno potrebna za njegov narodni obstoj - zdaj tudi kot naroda v svoji lastni državi."

Pripis uredništva: Ta prispevek objavljamo prvič zato, ker je g. Vladimir Urbanc naš občasni sodelavec in drugič zato, kar je najbolj pomembno, ker si g. Urbanc kot zaslužni Slovenec to zasluži. Objavljamo pa ga tudi zato, da bi Slovenci v domovini in po svetu spoznali, kaj je potrebno storiti za slovenstvo, na katerega se tako sklicujemo. In še to: ta članek bomo poslali pristojnemu Uradu za Slovence po svetu, Ministrstvu za zunanje zadeve z namenom, da bi si zadnji odstavek prispevka natisnili in bi ga imeli vsak dan pred seboj, ko razmišljajo o razvoju Slovenije in njeni povezavi s svetom - urednik Ljubljanskih novic Janez Temlin.

Tudi uredništvo Glasila kanadskih Slovencev se pridružuje z iskrenimi čestitkami našemu dolgoletnemu dopisniku in ponosnemu Slovencu Vladimirju Urbancu k njegovemu zasluženemu - čeprav zakasnelemu - odlikovanju. Vladimir Urbanc nas obogatuje s svojimi zanimivimi članki in provokativnimi odprtimi pismi že od začetka naših publikacij. Na mnoga zdrava, uspešna in produktivna leta! Strinjamo se tudi z urednikom Janezom Temlinom, da je že čas, da se vladne in druge ustanove zadolžene za Slovence po svetu odprejo oči in prisluhnejo najnujnejšim potrebam slovenske diaspore, ko načrtujejo svoje programe - Leander Škof, urednik.

Sprejem Prešernovih nagajencev na gradu Strmol

(Delo in STA)

Zlatko Šugman

Ministrica za kulturo Andreja Rihter je 8. 2. priredila sprejem za dobitnike letošnjih Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada ter njegove nominirance.

Sprejema sta se udeležila oba nosilca Prešernove nagrade, igralec Zlatko Šugman in arhitekt Vojteh Ravnikar ter skladovi nagrajenci: pesnik Andrej Medved, kipar Alen Ožbolt, člani pihalnega kluba Slowind in skladateljica Larisa Vrhunc. Na sprejemu so bili tudi nekateri člani upravnega odbora Prešernovega sklada, ki nagrade podeljuje, ter nekateri nominiranci.

Ob tej priložnosti je Rihterjeva izrazila svoje veselje, da je kulturni praznik tako bogat s prireditvami. Slovenci smo kulturno bogat narod in to dokazujemo s svojo ustvarjalnostjo" je dejala ministrica in nazdravila bodočnosti.

Izviren slavnostni govor pa je imel nagrajenec, igralec in humorist Zlatko Šugman. V nagovoru "dragemu doktorju" Francetu Prešernu je vpletel kup namigov na aktualne slovenske razmere, tako da so se vljudni gledajoči ves čas smejali. Med drugim je dejal, da smo Prešernov praznik "malo nategnili", ker traja kar od 3. decembra (dan pesnikovega rojstva) do 8. februarja (obletnice njegove smrti). Pozval je, naj se že vendarle ustavi ta komedija in s tem namigoval na marsikaj, kar gre v državi in družbi narobe.

Postavljeni temelji za ustanovitev univerze na Primorskem

(STA, 29. januarja, 2003)

Državni zbor je z današnjim sprejemom odloka ustanovitvi Univerze na Primorskem (59 za, eden proti) postavil temelje za ustanovitev tretje univerze v Sloveniji. V prvi fazi bo imela primorska univerza sedem članic: Fakulteta za humanistične študije Koper, Pedagoška fakulteta Koper, Turistica - Visoka šola za turizem Portorož, Visoka šola za management Koper, Visoka strokovna šola za zdravstvo Izola, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, in Primorski institut za naravoslovne in tehnične vede Koper; v prihodnje pa bo potrebnih še veliko prizadevanj, da bo zaživela. Treba jo bo namreč institucionalno dograditi ter vanjo vključiti tudi druge visokošolske subjekte, ki na Primorskem že delujejo (to sta Pomorska fakulteta iz Portoroža in Politehnika iz Nove Gorice). Sedež primorske univerze ostaja v

Kopru, saj DZ ni podprl prizadevanj županov večine občin severne Primorske za potrebe slovenskega kulturnega prostora na Goriškem onstran meje.

Gladovna stavka pri slovenskem "Radiu dva" v Celovcu

(Povzeto po Delu in STA)

Avstrijska državna radiotelevizija ORF je 31. 12 2002 ukinila financiranje "Radia 2", s čimer je ta radijska postaja ostala brez zagotovljene finančne osnove. Sodelovalci "Radia 2" bodo sicer še do marca letos brezplačno ustvarjali radijski spored. Osnovna denarna sredstva za kritje stvarnih stroškov je za to obdobje zagotovil Koordinacijski odbor koroških Slovencev iz podpor, ki jih slovenski manjšini na avstrijskem Koroškem daje na razpolago Republika Slovenija.

"Radio 2" je začel oddajati 9. 7. 2001 v sodelovanju med slovenskim oddelkom koroškega ORF in obema privatnima radijskima postajama. Sprva so ga podprle vse glavne politične sile, dokler ni avstrijski deželni glavar **Joerg Haider** zahteval njegovo ukinitve pod pretvezo, da bi tako "onemogočil početja radikalcev". Haider je rabil isti izgovor za odpravo dvojezičnih krajevnih napisov.

Opozorilna gladovna stavka, ki je bila časovno omejena, se je pozitivno končala v prvem tednu februarja. Stavkajoče so obiskali med drugimi tudi Generalni konzul RS v Celovcu Jure Žmauc in novinarji iz številnih evropskih držav. Solidarnostne izjave so prihajale po telefonu, faksu in elektronski pošti iz vseh delov sveta. Stavkajoči novinarji **Marica Stern-Kušelj**, **Natalija Pinter**, **Bojan Wakounig** in direktor **Marijan Pipp** so precej oslabili. Vendar je stavkajoča četvorica napovedala novo, časovno neomejeno gladovno stavko sredi marca, če Avstrija v naslednjih tednih ne bo rešila sedanje krize.

Stavko so tudi podprle številne ugledne osebnosti in ustanove iz Avstrije in sosednjih držav. Še vedno pa se ni odzvala avstrijska zvezna vlada s kanclerjem **Wolfgangom Schuesslom**, ki dobiva številna protestna pisma iz vse Evrope in drugih celin. Tudi uredništvo Glasila kanadskih Slovencev mu je med stavko 6. februarja, v imenu Slovenske skupnosti v Kanadi, poslalo elektronsko protestno pismo, katerega prejem je njegova

pisarna potrdila. (Njegov e-mail naslov je: wolfgang.schuessel@bka.gv.at).

Zaradi negativnega stališča avstrijske radiotelevizije (ORF) do sodelovanja z manjšinskim radiom je Center avstrijskih narodnosti (CAN) v začetku februarja na Dunaju ponovno vložil pritožbo proti ORF pri zveznem senatu za komunikacijo. V njej ji očita kršitev 5. člena novega zakona o ORF, ki govori o programih manjšin v njihovi materinščini.

Tudi stavkajoča četvorica se je odločila, da se bodo odpravili na Dunaj in tam Schuesslovi zvezni vladi izročili peticijo z več kot 8600 podpisi za obstoj edinega celodnevne slovenskega radia na avstrijskem Koroškem. Predstavniki "Radia 2" in politični predstavniki slovenske manjšine pa se odpravljajo v Strassbourg, da tam spet obvestijo Svet Evrope in Evropski Parlament o neuresničevanju manjšinskih pravic v Avstriji. Tam sta že med rednim zasedanjem koncem januarja predsednik parlamenta, **Peter Schieder**, in tajnik parlamenta, **Walter Schwimmer**, obljubila **Romanu Jakiču**, vodji slovenske delegacije, da bosta o tem posredovala pri avstrijski zvezni vladi in ORF-u.

Pet dijakov Katoliške dijaške zveze (KDZ) iz Celovca je v odprtem pismu obvestilo avstrijsko zvezno ministrico za šolstvo **Elisabeth Gehrler**, da se bodo pridružili stavkajoči četvorici sredi marca z neomejeno gladovno stavko, če zvezna vlada z ukinjenjem "Radia 2" ne bo spoštovala pravic koroških Slovencev.

Izgleda, da so protestna pisma pripravila avstrijsko poslanko v Evropskem parlamentu **Ursulo Stenzel** izjaviti sledeče:

"Podpiram delovanje slovenskega radijskega programa na Koroškem. Tak program je nujno potreben, saj jezik in kulturna identiteta sodijo skupaj," je povedala **Marjanu Pippu**, predsedniku Centra avstrijskih narodnosti in poslovdji "Radio 2".

Kanzler dr. Wolfgang Schuessel

Das slowenischsprachige Radio 2, seit 26. 10. 1998 auf Sendung, steht for dem Aus. Der ORF beendete mit 31. 12. 2002 das erfolversprechende Kooperationsprojekt "Minderheitenradio in Kaernten", welches eineinhalb Jahre dauerte und ein slowenisches Radiovollprogramm fuer die slowenische Volksgruppe in Kaernten zum Inhalt hatte. Die rechtliche Grundlage bildete § 5 ORF-Gesetz. Weiters wurden mit dieser Kooperation auch bedeutende internationale Abkommen zugunsten der Slowenischen Volksgruppe in Kaernten umgesetzt (Europaeisches Rahmenuebereinkommen zum Schutz nationaler Minderheiten, Europaeische Charta der Regional - und Minderheitensprachen).

Seit 1. 1. 2003 ist Radio 2 ohne Finanzierung und steht vor dem Aus. Der slowenischen Volksgruppe wird damit ein enormer Schaden zugefuegt.

In wenigen Wochen wurden ueber 8.600 Unterstuetzungserklaerungen fuer den Forbestand des ganztægigen slowenischen Radioprogramms gesammelt. Seit Jahresbeginn gestalten die Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter von Radio 2 das Programm ehrenamtlich (ohne Entgelt). Nun setzen Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter mit einem Hunger-Warnstreik einen weiterem Akzent zur Erhaltung des Volksgruppenradios in Kaernten.

Mit unserer Unterschrift unterstuetzen wir, im Namen der slowenischen Volksgruppe in Kanada, die Aufforderung an die oesterreichische Bundesregierung, die von Oesterreich unterzeichneten europaeischen Abkommen einzuhalten und so schnell wie moeglich einer Loesung zuzustimmen, die dauerhaft ein ganztægiges slowenisches Radioprogramm in Kaernten gewaehrleistet.

Die Praesenz der Volksgruppensprache Slowenisch im oeffentlichen Raum bedarf einer besoneren Foerderung und besonderen Schutzes, da die zahlenmaessige Groesse einer jeden Volksgruppe es ihr nicht erlaubt, in allen Alltagsbereichen aus eigener Kraft praesent zu sein - wie in Kanada.

Leander Skof and Frank Brence, editors of "Glasilo kanadskih Slovencev", on behalf of the Slovenian Community in Canada.

Predsednik NSKS z avstrijskem predsednikom Klestilom o položaju slovenske manjšine v Avstriji

(Ljubljanske novice)

Avstrijski predsednik Thomas Klestil je na Dunaju sprejel predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Bernarda Sadovnika, ki je hkrati tudi predsednik centra Alpe-Jadran za čezmejno sodelovanje, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. "Gre za nadaljevanje dialoga, ki ga avstrijski predsednik že več let vodi s koroškimi Slovenci, ti

pa so se mu danes za njegovo dosedanje podporo manjšinam tudi zahvalili," je pisalo v današnjem sporočilu urada avstrijskega predsednika. Sadovnik pa meni, da je današnji pogovor "odprl prva vrata za obnovev dialoga z avstrijsko vlado o temah, kot so, krajevne oznake in Radio dva".

Sadovnik in generalni sekretar centra Alpe-Jadran za čezmejno sodelovanje in Filip Warasch sta se zavzela za načrt postopne postavitve dvojezičnih krajevnih oznak na avstrijskem Koroškem, po katerem naj bi v prvi fazi namestili 148 tabel, "za katere že obstaja potrebna večina". V zvezi z "Radiom dva" je Sadovnik poudaril, da mora biti rešitev dosežena do konca februarja, "sicer bomo morali zakleniti", so sporočili z Našega tednika. Predstavniki koroških Slovencev je, Klestila seznanil tudi s prizadevanji v okvirih centra Alpe-Jadran za čezmejno sodelovanje. Gre predvsem za pospeševanje sosedskega sodelovanja med Avstrijo in Slovenijo, bodočo članico EU, krepitev gospodarskih stikov, utemeljenih predvsem na znanju, ter ostale ukrepe, namenjene vzpostavitvi medsebojnega zaupanja med državama.

Avstrijski predsednik pa je v pogovoru povedal, da podpira zahteve slovenske manjšine v Avstriji

in globoko obžaluje dejstvo, da je avstrijska radiotelevizija ORF ukinila financiranje Radia dva in s tem ogrozila obstoj edinega celodnevne programa v slovenskem jeziku na avstrijskem Koroškem. Pripravljen je navezati stike tako z avstrijskim kanclerjem Wolfgangom Schuesslom kot s koroškim deželnim glavarjem Joergom Haiderjem in z generalno direktorico ORF Moniko Lindner ter poskušati na tak način zagotoviti nadaljni obstoj Radia dva.

Zagotovil je tudi svojo podporo poglobljenemu sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo, ki bi pospešilo tudi gospodarski razvoj Koroške, še posebej pa se je zavzel za projekte in dejavnosti v okvirih centra Alpe-Jadran - tako zaradi vključevanja pripadnikov obeh jezikovnih skupin na avstrijskem Koroškem, kot tudi zaradi stikov med slovensko manjšino in morebitnimi nosilci projektov v Sloveniji.

Dom Lipa

Sandy O'Riordan

As most people are aware, we have opened the new wing at Dom Lipa, which consists of 18 Complex Care and 18 Dementia beds. Due to the increasing number of residents that need assistance, we are looking for more volunteers. We also encourage high school students who are looking to fulfill their 40 hours of community service to join our team.

First of all, we ask that you contact us to arrange a meeting. You will receive an application form which needs to be filled out and returned. This form asks for 2 references which will be contacted. We also ask that all potential volunteers provide us with a clear Police Records Check. This is a safety precaution for our residents as some of them are quite vulnerable and are at risk. It is not meant to offend anyone

and all potential volunteers must provide one at their own expense (the cost is \$16.05). This usually takes about 6 weeks.

If you have a few hours that you can spare and are interested in helping others in our community, please contact the Volunteer Coordinator at Dom Lipa at (416)-621-3820. We look forward to hearing from you!

We are also looking for qualified Nursing Staff (Health Care Aides, Personal Support Workers, Registered Nurses and Registered Practical Nurses).

Please contact the Director of Care, Magda Finat, at Dom Lipa (416) 621-3820 for an application, or fax your resume at (416) 621-9773.

OBLETNICE IN SPOMINSKE OBJAVE

Milka Habjan (roj. Tavčar) - devetdesetletnica!

V nedeljo 6. oktobra je Milka Habjan (rojena Tavčar) praznovala sredi svoje ljubljene družine svoj devetdeseti rojstni dan. Rojena je bila v Zgornji Luži pri Škofji Loki kot tretja v družini sedmih otrok. Aprila 1937 se je poročila s Petrom Habjanom. Imela sta enajst otrok, od katerih deset še živi.

Kot begunca sta leta 1945 zapustila rodno domovino in odšla v tujino. Leta 1948 je njen mož Peter odšel v Kanado, kateremu je naslednje leto sledila vsa družina. Živelii so ves čas v naselju Wainfleet blizu Niagarskih slapov, kjer sta še danes obkrožena z družinami svojih otrok.

Peter pa je obhajal svoj devetdeseti rojstni dan že leta 2001.

Obe obletnici sta Milka in Peter praznovala z družinami svojih otrok, ki že vsebujejo štirindvajset vnukov ter vnukinj in sedemnajst pravnukov ter pravnukinj. Praznovanju so se pridružili tudi mnogi prijatelji in znanci.

Plesna skupina Lipa Park, pri kateri plešeta tudi dva njuna vnuka, je njima v čast predvajala dva slovenska narodna plesa. Dramski klub pa je predstavil kratko komedijo. Na koncu pa so Milki njeni otroci zapeli pesem "Mamica", kar je veliko prisotnim zasolilo oči.

Na vprašanje, kaj je skrivnost njenega dolgega srečnega življenja, sta oba odgovorila: delo, molitev, smeh in

božji blagoslov.

Kljub temu, da se nista nikoli več vrnila v domovino, sta oba ostala ponosna Slovenca in sta ta ponos tudi posredovala svojim potomcem.

Milka in Peter, Bog Vama daj še mnogo srečnih in zdravih let !

K temu voščilu se pridružujeta tudi urednika Glasila kanadskih Slovencev, saj sta zvesta in dolgoletna naročnika (že od začetka).

Želimo jima še mnogo srečnih in zdravih let!

Na sliki vidite Petra in Milko Habjan ko pri devetdesetih letih sama prekrivata streho!

Stanko Šajnovič in Stanrika Farms.

Anica Resnik

Koncem novembra lanskega leta je pošten, podjeten in zaveden Slovenec Stanko dopolnil petinsedemdeset let življenja. V župniji Razkrižje, v občini Ljutomer, v družini uglednega mizarskega mojstra so tekla njegova otroška leta. V obrtni šoli in v očetovem podjetju si je pridobil poklic, ki mu je zagotovil varno bodočnost.

Druga svetovna vojna je kot mnogim Slovencem tudi njemu razbila mladost. V letu 1945, po odhodu Nemcev iz Slovenije bi moral kot mobiliziranec v vojaško policijo podpisati vstop v komunistično partijo. Ker ni sprejemal komunističnih idej, je bilo njegovo življenje v nevarnosti. Ušel je v Avstrijo in po treh letih emigriral v Avstralijo. Z mladostno prijateljico Jožico iz župnije Križevci pri Ljutomeru, ki je študirala medicino v Mariboru, sta deset let izmenjavala pisma. Ob koncu tretjega leta na univerzi je hotela zbežati čez mejo, bila je ujeta in zaprta. Po oprostitvi ji je uspelo priti v Avstrijo in dobiti zvezo s Stankotom, v Melbourne v Avstraliji, kjer sta se v februarju 1956 poročila.

Stanko je tam kot mizar nadzaroval delavnico s tridesetimi delavci, Jožica pa je z znanjem angleščine dobila službo v avtopodjetju. Južno podnebje jima ni ugajalo. Odločila sta se obiskati Slovence v Kanadi, ki je kmalu postala njuna nova domovina. Šest let sta mizar Stanko in uradnica

Jožica živela v Torontu in kmalu opazila, da ljudje ob koncu tedna odhajajo v "cottage". Ogrela sta se z isto idejo. Vendar sta namesto poletne hišice kupila deset let zapuščeno kmetijo, nekaj

kilometrov severnovzhodno od Orilije, ki je kmalu postala njun novi dom. Takrat sta že imela sina Stankota. Jožica je ostala doma in začela gojiti purane. Po dveh letih čiščenja zemlje, popravil in obnov zastarelega vendar trdnega poslopja je v letu 1964 mizar Stanko začel z letno rejo devet tisoč purmanov in postavil še eno stavbo za rejo.

Danes je reja puranov na Stanrika kmetiji imenitno družinsko podjetje. Na dvesto akrih gozda, zelenih travnikov in obdelanih njiv stoje tri moderne stavbe, kjer z najnovejšimi, čistimi napravami gojijo petintrideset tisoč puranov v različnih stopnjah rasti. Stanko se rad spominja prvih težkih let, nizkih cen pridelka in dela v poznih večerih... in še dolgovi po vrhu.

Ponosen je na uspeh skupnega dela z Jožico in pozneje s sinom Stankotom, ki je na univerzi v Guelphu dosegel diplomu iz kmetijstva. Po končanih študijah je z očetom vodil kmetijo in ob visokih stroških električnih naprav in popravil sklenil, da si pridobi potrebno znanje na Georgian College v Barriju in kot električar oskrbuje lastno napeljavo.

V Šajnovičevi družini velja pravilo: Poslušaj, bodi pameten, pošten in delaj. Sin Stanko in hčerka Erika, katerih imena sestavljajo družinsko kmetijo STANRIKA FARMS sta poslušala. Stanko kot agronom in vodja kmetije, poklicni električar in Erika, ki je študirala jezike na

Waterloo University imata danes solidno življenje... in ugled v kanadski poslovni družbi.

Oče Stanko je bil več let direktor strokovne organizacije Ontario Turkey Producers Marketing Board in Ontario Poultry Council.

Zunanji gospodarski uspeh ni spremenil značaja in ni zmanjšal življenske vrednote našemu jubilarntu in ženi Jožici. Oba sta aktivna člana krajevnne katoliške župnije sv. Colimbkille. S slovensko skupnostjo v Torontu so ves čas bivanja v Kanadi nepretrgane iskrene prijateljske vezi.

Klub Planica pri Bancroftu je kraj njihovih poletnih srečanj in počitnic. Za društvo Slovenski dom urejuje Stanko arhiv, ki sega v prve začetke društva pred štiridesetimi leti.

Za prvo obletnico Slovenske države sta na domač piknik povabila tristo gostov. Slavnostni udeleženec je bil prvi predsednik samostojane Slovenije profesor Lojze Peterle. Leta 1994 je na praznovanje tridesetletnice domačije prišel štajerski rojak, sorodnik gospe Jožice in takratni kmetijski minister, Jože Osterc.

Leta 2000, 26. avgusta je bil za Sajnovičevo družino spet velik praznik. Na njihovem domu, pred vrati počitniške pokrajine Muskoka je kardinal Alojzij Ambrožič blagoslovil kapelico, miniaturo slovenske podeželske cerkve, posvečeno Angelom varuhom in Materi božji, v zahvalo in pomoč, v hudih časih komunizma v Sloveniji in pozneje v iskanju novega življenja v Avstraliji in Kanadi. Kapelica je ideja in delo Stankotove družine in zvestih prijateljev,... znamenje slovenske vernosti na kanadski zemlji.

Ob vstopu v novo dobo osebnega življenja, Stanko in Jožica ponosno in modro gledata na pretekle čase, iz novega doma v Orilji in z ljubeznijo spremljata sina Stankota z malo družino na STANRIKA FARMS.

"Postojnska jama" pri Kopru

(Delo, 23. 1. 2003, B. Š.)

Graditelji predora Kastelec na avtocestnem odseku Klanec-Srmin so 20 metrov od predora odkrili kraško jamo, ki se po velikosti, predvsem pa po raznovrstnih kapnikih - bogatih stalagmitih, stebrih, zavesah, ponvicah, kristalih in drugih podzemnih pojavih - lahko kosa z najlepšimi jamami v Sloveniji. Pedja Ašanin Gole, odgovoren za odnos z javnostmi pri SARRS-u je povedal, da so pri gradnji ceste po Sloveniji, odkrili več kot 300 jam, tako lepe pa še ne! Jamarji z Inštituta za krasoslovje ZRCSAZU so včeraj pregledali šele 170 metrov njene dolžine. Ocenili so, da bi bila lahko povezana z že

raziskano jamo Brezno na Škrklovici in da gre za staro fosilno jamo, v kateri so dobro vidne sledi nekdanjih vodnih poti. Nekateri kapniki so visoki tudi nekaj metrov. Odkrili so jo približno 1600 metrov v notranjosti predora Kastelec (v smeri proti Ljubljani), od koder se je v globino spuščal približno dva metra širok rov. Jamarji jo bodo raziskali, dokumentirali in ugotovili, ali ima še kak izhod. Za zdaj so vrtnanje leve cevi proti Ljubljani ustavili. Skoraj gotovo bodo morali vstop vanjo iz predora zapreti. Marsikdo pa je že pomislil, da bi po raziskavah lahko omogočili obisk tudi širši javnosti.

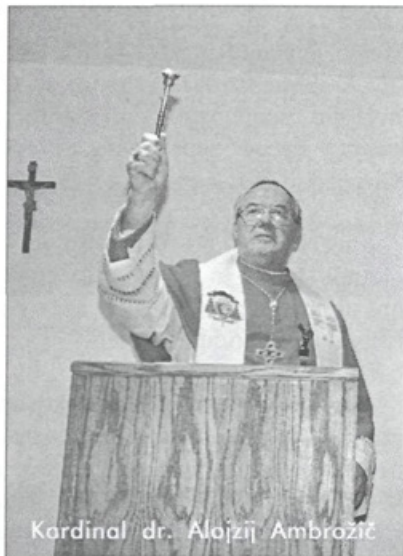
Slovesna otvoritev novega dela starostnega DOMA LIPA v Torontu

Sreda 15. januarja, 2003

Po naključju smo letos na dan enajste obletnice kanadskega priznanja Republike Slovenije tudi praznovali slovesno otvoritev novega krila DOMA LIPA. S tem novoprizidanim delom se je zmogljivost starostnega doma povečala skoraj za dve tretjini - od 60 do 98 ležišč.

Zaradi velike množice je bila slavnostna dvorana tako natrpana, da je približno ena četrtnina obiskovalcev ostala v hodnikih.

Slovestnost je začel predsednik Doma Lipa, **Darko Medved**, s pozdravom častnih gostov in se zahvalil vsem, ki so se tako številno odzvali njegovemu povabilu. Podal je kratko zgodovino starostnega doma zgrajenega leta 1986 in zdaj imenovanega "Joseph. Kastelic Wing" v zahvalo dolgoletnemu dobrotniku in mecenu Jožetu Kastelicu. S pozdravnimi govori so sledili županja mesta Mississauga, **Hazel McCallion**, predstavnik torontskega župana, **Doug Holyday**, Veleposlanica RS **Veronika Stabej** in torontski nadškof, Kardinal **Alojzij Ambrožič**, ki je tudi blagoslovil novo poslopje.

Kardinal dr. Alojzij Ambrožič

Po prerezu otvoritvenega traku je sledil okusen slovenski prigrizek s pijačo. Slovenska skupnost v Ontariju je silno ponosna na naš Dom Lipa, ki je brez dvoma prvorazreden in mu je malo enakih v Kanadi. Izgleda, da bo novi del Doma Lipa napolnjen že pred koncem januarja, saj ima dolgo listo zainteresiranih kandidatov.

V narodni noši Mr. & Mrs. Svetina, Erich Frieler MOH
Dr. E. Kocmur, Joe Benechina and D. Medved

Odgovor dr. Staneta Baha, bivšega predsednika Doma Lipe, na povabilo k otvoritvi prizidanega dela:

"Hvala Vam za Vaše iskreno povabilo k udeležbi pri slavnostni otvoritvi novega dela Doma Lipe, ki se bo vršila v sredo 15. januarja 2003.

Žal mi je, da zaradi nepredvidenih razmer ne morem biti navzoč pri tej pomembni svečanosti.

Vendar iskreno čestitam Vam in vsem, ki so prispevali k uspešni dograditvi Doma Lipa. Prav tako Vam želim mnogo uspeha in božjega blagoslova pri nadaljnjem nesebičnem delu za dobrobit ostarelih rojakov, ki žive v domu.

Z iskrenim pozdravom, dr. Stane Bah"

Predsednik Darko Medved in
Veleposlanica RS Veronika Stabej

Praznovanje kulturnega dneva v spomin dr. Franceta Prešerna

Leander Škof in Frank Brence

Toronto 21. 2. 2003. - Veleposlaništvo RS je s pomočjo slovenske skupnosti južnega Ontarija in njenih krovnih organizacij VSKO, KSK in SKS organizirala nepozabni "Kulturni večer" v prostorih slovenskega centra v Torontu. Po kanadski in slovenski himni vokalne skupine "Plamen", je Sebina Sečnik, ki je povezovala pester program, pozdravila vse navzoče in predstavila častne goste.

V svojem pozdravnem nagovoru je Veleposlanica RS med drugim dejala "... da smo Slovenci eden redkih, če ne celo edini narod, ki slavi svoj kulturni praznik kot svoj nacionalni praznik. Prav tako je zanimivo in morda nenavadno, da ne praznujemo rojstva našega pesnika, temveč njegovo *prezgodno* smrt," saj je najbolj važno, da ob tej obletnici "praznujemo pesnikovo ponovno in pravo rojstvo".

Sledil ji je predsednik VSKO, Florjan Markun, ki je med drugim tudi citiral kanadskega državnega poslanca, Jesse Flisa, ki je izjavil, da bi "... slovenska himna Zdravljica morala biti himna Združenih narodov".

30-članski mladinski pevski zbor, pod vodstvom Mojce Dimperio in Carol LaPlante, je prisrčno zapel nekaj narodnih. Mary Tratnik, ki se že par desetletjih bavi s slovenskimi plesnimi

skupinami nam je predstavila svojo "Planiko". Skupina "Mladi glas" pa je v narodnih nošah zabavala prisotne pod vodstvom Nade Petrovič. Seveda vokalna skupina "Plamen", ki se odpravlja na gostovanje v Avstralijo, je pod vodstvom Marije Ahačič-Pollak ponovno dokazala svojo umetniško sposobnost, za katero jim je Veleposlanica Veronika Stabej podelila zaslužena uradna priznanja RS. Na sporedu je bil tudi Dr. Tone Kačnik, ki je recitiral Prešernovo pesem: "Sila spomina". Najbolj zanimiva in enkratna pa je bila predstava učencev in učenk slovenske šole, ki so v zatemnjeni dvorani in z uprabo nove video/audio tehnologije dramatično projicirali in sinkronično v živo recitali šest odlomkov Prešernovih pesmi, za kar so dobili velik aplavz. Program je zaključil Častni generalni konzul RS Jože Slobodnik s temi besedami: "Moje iskrene čestitke vsem ob našem državnem prazniku... Štejem si v veliko čast, da lahko rečemo, da imamo med seboj ljudi, ki si vzamejo čas, da se poglobljajo v bogato zakladnico slovenske kulturne preteklosti. Še zlasti v sedanjem času, ko znova postajajo bolj glasni zvoki vojaških koračnic in vojnih bobnov, si človek zaželi in je potreben zlahtne kulturne in umetniške besede... Želim in upam, da bo naš kulturni praznik vedno praznik nas vseh, še posebno pa praznik potrditve pripadnosti narodu, na katerega smo vsi ponosni!"

Večer se je končal s prostim razgovorom ob okusnem prigrizku in dobri kapljici.

Zadnje slovo od Jožeta Pučnika

(STA Sobota, 18. januar, 2003)

V Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici so danes pokopali častnega predsednika SDS Jožeta Pučnika, eno od osrednjih osebnosti slovenske politične pomladi in enega od tvorcev slovenske države, ki je v 71. letu starosti umrl za posledicami srčne kapi.

Na pogrebu se je zbralo okoli 2000 ljudi, med njimi predsednik državnega zbora Borut Pahor, zunanji minister Dimitrij Rupel, ministra za pravosodje in šolstvo, Ivan Bizjak in Slavko Gaber, nekdanji predsednik parlamenta France Bučar in predsednik NSi Andrej Bajuk ter številne druge vidne osebnosti slovenskega političnega, kulturnega in znanstvenega življenja.

Predsednik SDS Janez Janša je na pogrebni slovesnosti med drugim dejal, da nobena oblast ni imela toliko oblasti, da bi Pučniku odvzela svobodo. V najtežjih časih uvajanja demokracije in osamosvojitve pa je bil svetilnik poguma in upanja, je poudaril Janša. Na pogrebu je sodeloval tudi častni oddelek Slovenske vojske.

V imenu prebivalcev Črešnjevca se je od nekdanjega predsednika Demosa poslovila Zdenka Bizjak, ki je Pučnika označila kot enega največjih Slovencev. Od nekdanjega podpredsednika vlade in nekdanjega poslanca se je poslovil tudi njegov sošolec, prijatelj in filozof Ivo Urbančič. Dejal je, da je bil Pučnik pokončen in nepodkupljiv ter nikoli maščevalen, ne glede na krivice, ki so mu jih storili. Urbančič je visoko ocenil delo in življensko držo Jožeta Pučnika, ki ni nikoli hlepel po zunanjih časteh. Od Pučnika se je na koncu poslovil tudi župnik iz Črešnjevca Vlado Zupančič, ki je vodil pogrebni obred.

Kot enemu najbolj zaslužnih politikov za osamosvojitve Slovenije, je bila predlagana žalna seja v DZ in dan državnega žalovanja na dan pogreba, a je to predsednik DZ, Borut Pahor, najprej prepovedal. Ko so ga pa spomnili, da je

brez oklevanja sklical žalno sejo DZ za pokojnega Antona Delaka, bivšega aktivnega pripadnika represivne OZNE in oblastnega totalitarnega aparata, se je Pahor premislil in "na lastno odgovornost" odobril žalno sejo, na kateri so bili Pučnikov brat Ivan in sin Gorazd. Poleg poslancev so se žalne seje udeležili tudi najvišji predstavniki političnega in javnega življenja Slovenije.

Pučnik, sociolog, publicist, doktor znanosti in politik, se je rodil 9. marca 1932 na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. Je eden od avtorjev znamenite 57. številke Nove revije s podnaslovom "Prispevki za slovenski nacionalni program", ki je izšla leta 1987. Od leta 1989 do leta 1993 je bil predsednik SDSS, ki se je kasneje preimenovala v SDS. V letih od 1989 do 1991 je bil predsednik Demosa. Leta 1990 je kot kandidat Demosa sodeloval na volitvah za predsednika predsedstva Slovenije. Leta 1992 je bil podpredsednik vlade, na državnoborskih volitvah leta 1992 je bil izvoljen za poslanca, iz aktivne politike pa se je umaknil leta 1997. Poleg več strokovnih člankov v Nemčiji in pretežno političnih člankov v Sloveniji je objavil tudi knjigo "Članki in spomini 1957-1985" in knjigo "Kultura, družba in tehnologija".

Leta 1958 je Pučnik diplomiral na ljubljanski filozofski fakulteti. Zaradi člankov v Reviji 57 je bil še istega leta aretiran in obsojen na devet let strogega zapora. V splošni amnestiji leta 1961 so mu kazen znižali na sedem let, po petih letih prestajanja kazni pa je bil pogojno izpuščen iz zapora. Vključil se je v delo pri reviji Perspektive. V njej je objavil nekaj člankov, zaradi katerih so ga ponovno aretirali. Po dveh letih zapora je leta 1966 odšel v Nemčijo, kjer je dobil politični azil. V Nemčiji je najprej delal kot fizični delavec, se leta 1967 vpisal na Univerzo v Hamburgu in študij končal z doktoratom. Dobil je mesto docenta na Univerzi v Lueneburgu, leta 1989 pa se je upokojil kot višji akademski svetnik.

Kakšna naj bi bila povojna grobišča po Sloveniji

Rok za oddajo ponudb na javni anonimni natečaj, za oblikovanje enotnega spominskega obeležja, za prikrita grobišča po Sloveniji, ki ga je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve objavilo 9. avgusta lani, se je sicer iztekel 12. novembra lani.

Kot izhaja iz programskih izhodišč za oblikovanje enotnega spominskega obeležja, na podlagi katerih so objavili razpis, se je komisija za ureditev prikritih grobišč spričo velikega števila prikritih grobišč in njihove razprostranjenosti po vseh slovenskih pokrajinah, odločila za dva osrednja spomenika, spominska parka v Kočevskem Rogu in na Teharjah pri Celju, torej v krajih, kjer so bila grobišča najbolj množična.

Vsa ostala grobišča v Sloveniji, ki so jih in še bodo odkrili, naj bi označevalo enotno oblikovano spominsko obeležje. Po obliki in vsebini naj bi spominjalo na slovenska znamenja, ki so del stoletnega duhovnega izročila, oziroma naj bi odražalo značilnosti slovenske naravne in kulturne dediščine. Postavljeno naj bi bilo na vseh lokacijah prikritih grobišč v različnih okoljih, kot so npr. gozd, ravnina, rudniški rov ali tankovski jarek. Izbrali naj bi večinoma naravno okolje zunaj mestnih naselij in zunaj obstoječih pokopališč.

Po zadnjih novicah je vladno komisija izbrala spominsko obeležje, ki je hkrati tudi zvon. Po Peršinovih besedah ima več odlik, saj: "estetski, trajen in nadomestiti ga je možno tako v naravno kot urbano okolje, je dovolj prepoznaven in ima veliko simbolno vrednost".

V februarju letos je minilo že dve leti, odkar je državni zbor začel obravnavati vprašanja prikritih grobišč, ki še vedno ni rešil vprašanja vsebine na obeležjih.

Predsednik komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč je pred časom izjavil, da je sprava moralno dejanje, ki pomeni medsebojno priznavanje krivde za storjeno zlo. Sprava ni pravni akt, ki bi zahteval ugotavljanje krivde in njeno sankcioniranje. Za množične poboje med in po vojni je krivda na vseh straneh, tako na tistih, ki so del slovenskih ljudi mobilizirali za svoje ideološke cilje na strani protirevolucije, kot tistih, ki je v evforiji svojega zmagooslavja in maščevanja poteptala najosnovnejši mednarodni kodeks vojaškega ravnanja in je tako s svojimi povojnimi pokolji - ne samo razoroženih tujih in slovenskih vojakov ampak tudi otrok in žena - tako oblatila njihov "boj za narodovo osvoboditev". Zato dokler bodo mrtvi zlorabljeni za ideološke spopade, toliko časa jih ne bo mogoče dostojno pokopati.

V prvem letu naj bi postavili okoli 50 takih obeležij, v naslednjih letih pa še od 150 do 200. Izjema bo na grobiščih pripadnikov tujih armad.

Predlagano je bilo, da se besedila na obeležjih razlikujejo. Na obeležjih vojaških grobišč pripadnikov tujih armad naj bi pisalo: "Padli v vojni. Republika Slovenija". Na grobiščih slovenskih žrtev vojne naj bi se besedilo glasilo: "Umrli kot žrtve vojne. Republika Slovenija". Na grobiščih po vojni usmrčenih pa naj bi bil napis: "Umrli kot žrtve vojne in revolucije. Republika Slovenija".

Večina poslancev napisov ne oporeka, saj pieteta do mrtvih od države terja pravico do groba vsem mrtvim, tudi tistim, katerim nasilna smrt je bila doslej zamolčana, grobovi pa celo prepovedani. Zato je tudi že čas, da po 58. letih sedanja demokratična slovenska vlada uradno prizna množične povojne poboje in jih tudi uradno obsodi kot nesprejemljive v civiliziranem svetu.

Pomagajmo rojakom v Argentini

četrtek, 13. februar 2003

Kanadski Slovenski Kongres (KSK) si je zadal nalogo, da organizira v l. 2003/04 med Slovenci v Kanadi denarno pomoč, ki jo bo poslal v Slovenijo Rafaelovi družbi in ta jo bo dalje posredovala našim rojakom v Argentini.

Že nekaj časa lahko zasledujemo v javnih medijih, na televiziji, časopisih itd. poročila o veliki gospodarski krizi v Argentini. Vemo, da se je med obema vojnama, zlasti iz Primorske, in po zadnji svetovni vojni, iz vse Slovenije, naselilo v Argentini nekaj tisoč Slovencev. Poročila, ki prihajajo iz Argentine pravijo, da so razmere med našimi rojaki, kljub pregovorni slovenski varčnosti in gospodarnosti, zelo hude. Denar, ki so ga imeli v argentinskih bankah ni samo izgubil na vrednosti ampak je težko ali celo nedosegljiv. Mnogim so čez noč skopneli vsi življenjski prihranki in so obubožali. V deželi se je razrasel kriminal, lakota in uboji so nekaj vsakdanjega. Takole pišejo naši rojaki iz Argentine:

Naročnik uredniku Družine v Ljubljani :

»Spoštovani urednik, pišem Vam, ker so razmere pri nas zelo hude in ne moremo več plačevati vsakdanjih stroškov za preživetje, zato odpovedujem Družino. Pokojnina je tako majhna, da si z njo ne moremo privoščiti niti vsakdanjega kruha, kaj šele kaj več. Prosim, če razumete našo stisko. Če se bodo razmere izboljšale, jo bomo seveda takoj naročili, saj nam je dragocena vez s Slovenijo«.

Rojakinja svoji sorodnici v Hamilton, Ontario:

»... Kako se imaš? Že dalj časa ni nobenega glasu od tebe. Si zdrava? Ali še vedno delaš? Pa otroci so že vsi pri kruhu? Je tudi pri vas brezdelje in kriza? Gotovo si že kaj več slišala o Argentini. Veliko ljudi strada in veliko otrok je že umrlo zaradi lakote. Pri nas z božjo pomočjo kar rinemo

naprej.«

Takih in podobnih pisem iz Argentine je več in več. Iz poročil nam je znano, da se kot posledica te velike stiske hoče preseliti v Slovenijo več sto oseb, med njimi je veliko mladih družin. Zato KSK vabi vse ljudi dobre volje in vse organizacije, da priskočijo s svojimi darovi na pomoč slovenskim rojakom v Argentini. Zbrano pomoč bomo poslali Rafaelovi družbi v Slovenijo, ki jo bo po svoji presoji posredovala v Argentino ali pa jo bo rabila za kritje stroškov pri naselitvi prišlecev iz Argentine: za stanovanja, socialno zavarovanje, šolanje itd.

Pri zbiranju pomoči se KSK-u pridružuje tudi torontski nadškof dr. Aloysius Cardinal Ambrožič. Njegovo priporočilo se glasi :

»G. Frank Rihar, predsednik Kanadskega slovenskega kongresa mi je že pred časom sporočil, da Kongres namerava organizirati nabiralno akcijo v prid Slovincem v Argentini, ki se žele preseliti v Slovenijo. V Sloveniji sami bo za fonde odgovorna Rafaelova družba. Del zbranega denarja bo poslan v Argentino dr. Juriju Rodetu, ki vodi dušnopastirsko delo med Slovenci.

Iskreno vas vabim, da pomagate rojakom v Argentini. Gospodarsko razsulo, ki je doletelo vso deželo je boleče prizadelo marsikaterega od njih. Vsak od nas, ki ima stike s prijatelji in znanci v Argentini, pozna primere resnične potrebe. Bolj splošno sliko pa najdemo na straneh naših dnevnikov in tednikov. Naša pomoč je brez dvoma potrebna«.

Dr. Aloysius Cardinal Ambrožič
Torontski nadškof

Podobno podpira zbiranje pomoči ljubljanski škof Alojz Uran, škof za Slovence po svetu. Takole se nam oglašja:

« Kanadska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa namerava izpeljati solidarnostno akcijo kot pomoč slovenskim rojakom iz Argentine. Vsi vemo kako težko gospodarsko in socialno stanje je v tej deželi. Zato smo se že pred časom v okviru Rafaelove družbe odločili, da pomagamo argentinskim Slovencem, ki bi to želeli pri priseljevanju v Slovenijo. Preko slovenskih župnij in dekanij iščemo skromna bivališča, kjer bi se rojaki vsaj začasno lahko naselili in našli zaposlitev. Seveda je potrebno postoriti še marsikaj, npr. nostrifikacija spričeval in poklicne usposobljenosti, socialno in zdravstveno varstvo, vpis otrok v šole, tečaji slovenščine in podobno. Čeprav v Rafaelovi družbi vsi delamo brezplačno, je vendar kar veliko stroškov. Zato, kot odgovorni za Slovence po svetu, z veseljem priporočam kanadsko pobudo zbiranja sredstev in se za vašo velikodušnost že vnaprej zahvaljujem.

Naj vam dobri Bog podeli obilje milosti.

Lepo vas pozdravljam in blagoslavljam».

Alojz Uran

škof za Slovence po svetu

KSK prosi vse rojake, da se velikodušno odzovejo klicu naših ljudi, ki so v stiski v Argentini. V ta namen je KSK odprl pri Slovenia Parishes Credit Union tekoči račun kjer se bo pomoč zbirala. Vsi tisti, ki se boste odzvali zbiranju pomoči vas prosimo, da pošljete svoj ček, naslovljen na **Slovenski podporni sklad (Slovenian benevolent fund)**, na enega od naslednjih naslovov:

1. Slovenia Parishes Credit Union 725 Brown's Line, Toronto, Ontario, M8W 3V7
2. Slovenia Parishes Credit Union 618 Manning Av., Toronto, Ontario, M6G 2V9
3. Slovenia Parishes Credit Union, Hamilton Branch, 23 Delawana Dr., Hamilton, Ontario, L8E 3N6.

Imena vseh darovalcev bomo objavili v enem od kanadskih slovenskih glasil. Vsi darovalci, ki bodo darovali \$50 ali več bodo dobili potrdilo.

Frank Rihar,
Predsednik KSK

Slovenian Books in English

Andrej Capuder/Bogdan Klaption
(Translated by Tom Priestly)
SLOVENIA WITHOUT BORDERS (200 p.)
provides historic facts about
its history of civilisation and
Slovenians in other countries.
More data on: www.mohorjeva.at
or e-mail: zalozba@mohorjeva.at

The recent offerings of the
"BOOKS OF SLOVENIA" include:

- National Atlas of Slovenia
- Handicrafts of Slovenia
- two books on the work of
the architect *Jože Plečnik*
- reproduction of his drawings
- 100 most significant
buildings in Ljubljana
- photography by turn-of-the-
century pioneer A. Berthold
- trilogy of Slovenian emigrant literature
in Slovenian language, etc.

For more data see their website
www.BooksofSlovenia.com where
all above is available on line.

*Metod Milač: Resistance, Imprisonment, and forced labor - A Slovenian Student in World War II. It was published by and is available from Peter Lang Publishing. It has 272 pages and costs \$33.95 (US). To order, please call 800-770-5264,
Fax 212-647-7706 or e-mail: customerservice@plang.com*

Občni zbor kanadskega slovenskega kongresa

(Dr. France Habjan)

Kanadski Slovenski Kongres bo imel letos letni občni zbor 6. aprila in bo združen s kulturno prireditvijo na temo "SLOVENSKA ISTRA V BESEDI, SLIKI IN GLASBI". Občni zbor bo v mali dvorani župnije Brezmadežne na Browns Line ob 16h, kulturni program pa bo v veliki dvorani, z začetkom ob 17h. Na letošnjem občnem zboru bo na eni strani velik poudarek na dejavnostih, ki jih je KSK že opravil, na drugi strani pa bo na občnem zboru priložnost, da se bodo člani seznanili s programom za naslednje leto. Poleg organizacijskih poročil bodo zadolženi člani odbora podrobneje poročali o uspelem Census Canada 2001, ki je tokrat pokazal izboljšano številčno podobo slovenskih rojakov v etničnem kanadskem mozaiku. Še posebej bo govora, kako načrtovati prihodnji census z namenom, kako obvestiti slehernega rojaka širom Kanade in osigurati pravilno registriranje in tabuliranje rezultatov.

Tokrat bo na občnem zboru tudi govora o akciji za pomoč vračajočim slovenskim rojakom iz Argentine v domovino. KSK je čutil potrebo in bo zato skušal materialno pomagati argentinskim Slovencem, predvsem mladim družinam. Ta projekt si je KSK zadal iz dveh razlogov: prvič iz humanitarnega razloga in drugič iz kritičnega demografskega stanja slovenskega naroda. Neto koeficient obnavljanja slovenskega prebivalstva je padel na 0.71 v primeri z letom 1980, ko je bil koeficient prirastka 1.00. Pav zato pri KSK sodimo, da je omenjeni program velike važnosti za slovensko prihodnost. Na ustanovnem kongresu SSK 1991 je bila vzpostavljena komisija za repatriacijo, katere glavni namen je bil prav sodelovanje in skrb pri vračanju slovenskih rojakov, posebno tistih, ki živijo v kriznih delih sveta. Tako se sedaj nahajajo rojaki v Argentini, kjer vlada velika gospodarska kriza in kateri ni videti izhoda. Problem obnavljanja prebivalstva čutijo tudi Hrvatje, zato pripravljajo državno repatriacijsko organizacijo. Gotovo bo tudi govora o potrebi notranjega namenjskega

posodobljenja KSK vis a vis vlogi SSK, ki se danes na moč prizadeva pri vključevanju izobražencev, gospodarstvenikov in drugih strokovnjakov iz sveta v slovenski prostor. Glavni namen omenjenih srečanj je posredovanje in izmenjava znanstvenih in strokovnih dosežkov. Na sporedu bodo tudi druga važna poročila in volitve novega odbora. Na zboru bi imel vsakdo pravico poseči v debato in dejansko prispevati k oblikovanju novega odbora.

Po občnem zboru se bomo preselili iz male dvorane v veliko, kjer bo dobro pripravljena kulturna prireditev namenjena Slovenski Istri. Slovenska Istra je "dežela treh občin", Koper, Izola ter Piran, ob njih pa se nahaja Šavrinsko hribovje s posejanimi vasmi, katere so v zgodovini branile slovenstvo Istre napram potujčevanju.

Slovensko Istro bo predstavil eden najbolj znanih slovenskih narodnih in kulturnih delavcev v slovenski Istri gospod **Milan Gregorič**. Gregorič je avtor številnih knjižnih del, ki v glavnem prikazujejo kulturno, gospodarsko in politično problematiko slovenske Istre. Avtor je odlični poznavalec slovensko hrvaških vprašanj, posebno glede meje v Piranskem zalivu. Gregorič je vodilni član Mnenjskega gibanja za slovensko Istro, katerega glavni namen je narodno obrambnega značaja na eni strani, na drugi pa s kritičnim očesom sledi dejavnostim današnje civilne družbe v Istri. Mnenjsko gibanje kritično ocenjuje nerazumljivi pristop slovenskih oblasti do privatizacijskega procesa Banke Koper. Po poklicu je avtor in diplomirani ekonomist. Sedaj živi v Tinjah nad Koprom.

Kulturni program bo tudi obsegal skioptične slike iz Istre in šavrinske narodne pesmi. Z recitacijami bomo predstavili tudi pesnika, pokojnega župnika Alojzija Kocjančiča, iz Kubeta v Istri. Kocjančičeve pesmi bodo brali iz njegove pesniške zbirke "Šavrinske pesmi".

Kulturnemu programu bo sledil prosti razgovor in srečanje s prijatelji.

Kanadski popis prebivalstva - census Canada 2001

(Stane Kranjc. Član izvršnega odbora KSK in Vodja Census Programa)

Kanadski Slovenski Kongres (KSK) se že vrsto let zavzema, da bi se vsi prebivalci Kanade slovenskega porekla v državnem štetju izrekli in registrirali kot "SLOVENIANS".

S pomočjo raznih slovenskih društev in ustanov, s sodelovanjem Statistics Canada smo delno uspeli. Zadnji rezultati, objavljeni 21. januarja letos, so pokazali, da je bilo leta 2001 med 30,007,094 Kanadčani tudi 28,910 Slovencev, kar je 20,860 več kot leta 1991 in 3,035 več kot leta 1996. Med drugimi narodi pa je bilo tudi 55,540 Srbov in 97,050 Hrvatov in celo 65,505 "Yugoslavs".

Tudi KSK meni, da je v Kanadi najmanj 40,000 Slovencev in upamo, da smo na pravi poti do bolj realističnih slovenskih etničnih statistik.

V dokumentih kanadskega Censusa je etnični izvor definiran kot narodna skupina prednikov. Najvažnejše vprašanje na vprašalni poli je bilo: "Kateri etnični skupini so pripadali predniki te osebe?" Na podlagi tega vprašanja lahko Slovenci nadaljujemo vpis slovenske narodnosti "SLOVENIANS" še mnogo let v prihodnosti, če bomo učili in seznanjali našo mladino s slovenskimi tradicijami, kulturo, koreninami in s slovenskimi vrednotami. Nujno je, da mladino učimo v jeziku, ki ga razume.

Naslednje štetje bo leta 2006. Važno je tudi, da se prepričamo, da so odgovori pravilno tabulirani. Našemu kolegu se je zgodilo, da je leta 1991, ob kavici in prijetnem razgovoru o odcepitvi Slovenije od Jugoslavije, censusova registrarka vnesla "Yugoslav" namesto "Slovenian" na vprašalno polo. Na vprašanje, zakaj je to storila je odgovorila, da še nikoli ni slišala o Sloveniji, samo o Slovaški in Jugoslaviji.

Upam in želim, da bomo s skupnim požrtvovanjem izboljšali štetje ljudi slovenskega porekla.

V imenu KSK in v svojem imenu se iskreno zahvaljujem vsem Slovenkam in Slovencem širom Kanade, radiu Glas kanadskih Slovencev, slovenskim župnijam, Glasilu kanadskih Slovencev, Kanadski Slovenski Skupnosti, vsem društvom in ustanovam, Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Statistics Canada za odlično sodelovanje. Ko skupno delamo, dosti dosežemo.

	1991	1996	2001
Kanada	8050	2587	28910
Ontario	6320	17755	19835
British Columbia	690	3125	3355
Alberta	400	2155	2665
Quebec	325	1655	1670
Manitoba	220	740	900

(Ostale province v vseh treh letih imajo manj kot sto ljudi in kot take so statistično nepomembne in nezanesljive).

P.S. Tudi v Avstraliji imajo podobne probleme. Čeprav predstavniki slovenskih društev menijo, da je tam 25-30 tisoč Slovencev, je uradni 2001 popis naštel le 16,000.

VABILO

KANADSKI SLOVENSKI KONGRES
vabi vse slovenske rojake 6. aprila
na občni zbor in kulturno prireditev,
ki bo posvečena SLOVENSKI ISTRI v
besedi, sliki in glasbi. O njeni problematiki
bo govoril pisatelj,
esejist in javni delavec iz Kopra
gospodarstvenik, g. MILAN GREGORIČ.
Po programu bo na voljo okusen prigrizek
in prilika za prijateljsko srečanje.

How many people of Slovenian ethnic origin live in Canada?

Leander Škof

I decided to write this article in English, hopefully to help assist Statistics Canada to design next Census of Ethnocultural Portrait of Canada to secure more meaningful and realistic ethnic statistics for the Balkan portion only.

I fully agree with Statistics Canada that "the concept of ethnicity is fluid and probably the most complex concept measured in the census", especially for "French, English, Irish and Scottish" - since for many the arrival of their predecessors reaches back into the 18th and 19th centuries and is clouded with intermarriages. However the majority of other ethnic groups came to Canada in the 20th century and still remained more homogeneous within their own communities.

In my humble opinion I suggest that simply by replacing the "Yugoslav, n.i.e." option with the geographically more correct "Balkan, n.i.e." option should substantially help to improve ethnic statistics for the region. "Yugoslavia" is relatively newly invented misnomer for "the country of all southern Slavs" (as it did not include Bulgarians). The original name of the newly created country from 1918 to 1929 was the "Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians".

While the estimated number of Slovenians - based on a 20% sample - is in 'Census 2001' 28,910, which is 360% from those reported in the 1991 census, but only 11.7% from the 1996 estimates. It is still much too low by our estimates - even if we consider the sampling error. I tend to agree with the estimate of the Canadian Ambassador to Slovenia, Ronald Halpin, who quoted them as being "between 30 to 40 thousand", the latter being unofficial KSK estimate.

Most probably the answer can be found in their aggregate of "Yugoslav, n.i.e." of 65,505, which should be split and added to Serbian, Croatian and Slovenian totals shown:

	Canada	Ontario	Toronto CMA**
Croatian	97,050+	62,325+	30,590+
Serbian	55,540+	40,575+	19,600+
Slovenian	28,910+	19,835+	10,505+
Yugoslav, n.i.e	65,505	37,655	14,110

The word "Yugoslav" as a geographic reference in the region was officially eliminated on February 4th 2003, when the word "Yugoslavia" was thrown into historic archives (and hopefully buried forever) by the parliament of the new loose "Federation of Serbia and Montenegro". Therefore the term "Yugoslav, n.i.e." **should be eliminated immediately** as an acceptable alternative from all future Census questionnaires as well as analysis **and be replaced with** the term "Balkan n.i.e." as the only permitted geographic reference. This move will immediately yield better and more meaningful ethnocultural data. As a practicing marketing researcher for over three decades, I am betting that this would also add another, psychological, incentive for respondents to provide more precise answers, in order not to "balkanize" their ethnic origins... Statistics Canada may want to validate my hypothesis in their trial test runs in areas heavily populated by ethnic groups from the Balkans. *There is no Yugoslav nation or language, as there is no Canadian nation or language. But while Canadian territory still exists, Yugoslavia's disappeared in less than 75 years.*

* n. i. e. - not identified elsewhere

** *Census Metropolitan Area: Metro Toronto plus 23 surrounding municipalities from Oakville and Milton, to Halton Hills, Brampton and Caledon, all the way north to West and East Gwillinbury, Georgina and Georgina Island on Lake Simcoe, down to Uxbridge, Pickering and Ajax on Lake Ontario.*

Pier 21 in Halifax

Stane Kranjc

Pier 21 is Canadian National Historic site and Museum, located in Halifax. There already exists a park with several mementos of new settlers arriving by boat to Canada during the last century.

More than 1.5 million people, including tens of thousands Slovenians passed through this gateway between 1928 and 1971. Pier 21 stands as a testament to multi cultural character in Canada. Plans are to mark the 75th anniversary of the opening of the original Pier 21. Several celebrations will be held during the year starting with the gala fund-raising event in Montreal on March 7th, 2003.

All immigrants registered at Pier 21 are tabulated as per their citizenship on their documents, which means that immigrating Slovenians are registered as Yugoslavians, Austrians, Italians etc., depending on what was their last residence before boarding ships for Canada. Slovenia was not at that time a recognized county.

Pier 21 will not make any changes in their records, they will stay as there are. Therefore Slovenians officially do not exist at Pier 21. To at least partially correct this unfortunate situation, on recommendation of our Ambassador of RS to Canada, Veronika Stabej, Canadian Slovenian Community presented to Pier 21 application to prepare this plaque, containing less than 60 words:

*Vsem Slovenkam in Slovencem,
ki so na tem mestu prvič stopili na kanadska tla
in v Kanado prinesli slovensko kulturo.*

*To all Slovenian women and men
who made here their first steps on Canadian soil
and brought Slovenian culture to Canada*

*Canadian Slovenian Community
and
The Embassy of the Republic of Slovenia*

(On top of the above plaque will be Slovenian flag)

The cost of the bronze plaque is \$ 1,000.00 plus additions costs for official plaque unveiling and associated expenses. All Slovenian Cultural Committee and our Honorary General Consul of the Republic Slovenia, Mr. Joseph Slobodnik contributed \$ 1,000.00 for the plaque in the honor and recognition of all Slovenians in Canada. Your contributions to cover other expenses may be made to: VSE-SLOVENSKI KULTURNI ODBOR, 770 Browns Line, Toronto ON M8W 3W2.

Thank you for your support.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES
SLOVENIAN WORLD CONGRESS

**3. SREČANJE SLOVENSKIH ZNANSTVENIKOV IN
RAZISKOVALCEV S PODJETNIKI IN GOSPODARSTVENIKI IZ
SVETA IN DOMOVINE 2003**

Bled, 25. – 27. junij 2003

Ljubljana, december 2002

Spoštovani,

Po zaključnem, že tretjem strokovnem srečanju slovenskih znanstvenikov iz sveta in domovine, ki je potekalo oktobra 2002 v Radencih, se pri Svetovnem slovenskem kongresu pripravljamo na naslednjo konferenco slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev, ki bo potekala od 25. do 27. junija 2003 na Bledu. Na srečanje bomo po sklepi zadnje konference, ki je bila leta 2001 v Mariboru, povabili tudi gospodarstvenike, podjetnike in študente iz sveta in domovine.

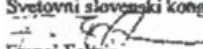
Okvirni programski načrt tokratnega srečanja bo sestavljen iz uvodnih predavanj in dveh glavnih tematskih sklopov. Prvi tematski sklop bo osredotočen na »Odpiranje slovenskih raziskovalnih in razvojnih jeder v svet in vloga Slovencev po svetu«, drugi tematski sklop pa bo obravnaval pomembnost »Prenosa raziskovalnih dosežkov v industrijo«.

Čeravno nam sodobne tehnologije omogočajo pridobivanje mnogih informacij, pa ostajajo prav osebna poznavanja in posredovanja najboljše osnova za široko povezavo, ki je lahko koristna za uspešno in produktivno delo. Tega dejstva se pri Svetovnem slovenskem kongresu dobro zavedamo, zato z velikim zanosom in navdušenjem pričujemo konferenco slovenskih znanstvenikov s sveta in domovine, ki so resnično uspešna prav zaradi njihovega - tudi Vašega - odličnega odziva na naša vabila.

Vljudno vabimo vse Slovence po svetu, da se srečanja udeležite in na njem tudi aktivno sodelujete. Hvaležni Vam bomo tudi za nasvete in pripombe v zvezi z oblikovanjem programa, kakor tudi za pomoč pri pridobivanju naslovov naših rojakov po svetu.

Za vse dodatne informacije smo vam na voljo na našem naslovu: SSK, Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, Slovenija; elektronski naslov: ssk.up@eunet.si; tel: 00386 1 24 28 560; faks: 00386 1 24 28 558 (kontaktni osobi: Franci Feltrin in Beti Jarc).

V upanju, da se srečamo na Bledu vas z izrazi spoštovanja vse lepo pozdravljamo!

Dr. Boris Pleskovič
Svetovni slovenski kongres, predsednik

Franci Feltrin
Slovenska konferenca SSK, predsednik

Dr. Edvard Kobal
Slovenska znanstvena fundacija, predsednik

Cankarjeva 1/IV, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel./fax: +386 01/425 24 40, e-mail: ssk.up@eunet.si

Common Beliefs and Values

Alja Brglez/Government PR and Media Office

Slovenian Ambassador to Canada Veronika Stabej and her Canadian counterpart Ronald Halpin talked to Slovenia News about economic and political ties between their countries - including those which will develop within NATO - and about the Slovenian community in Canada.

Canada is the largest member state of NATO in physical size. Slovenia will be one of the smallest countries in NATO. Will this difference in size divide or unite the two member states?

Stabej: While there may be a difference in size of the territory of the two countries, I do not think that this difference will matter. I sincerely believe that Canada

and Slovenia have a lot in common; we share common beliefs and values. Even before Slovenia was joining NATO, we had very close cooperation in the field of peacekeeping, human security, and in the field of demining antipersonnel mines. We also co-operated (and still do) in certain exchange programmes between the two militaries. We are convinced that this partnership will further strengthen within NATO and form a real transatlantic co-operation. The government of Canada, and especially Prime Minister Jean Chretien, has always been a firm believer in NATO enlargement and Slovenia enjoyed Canada's support before the 1995 Madrid summit.

Halpin: Geography is important, there's no question about that. Just like real estate. The three principles of real estate are: location, location, and location. Slovenia has a very interesting strategic location in Europe and is one of

the countries that offers some particular advantages to NATO, to Europe and Canada. It is one of the region's best qualified countries to contribute to the strategic stability of the Balkan region and Southeast Europe. Now that we have NATO extending all the way, in a continuous line to Turkey, I think there are very good prospects for Balkan stability. I think that Slovenia will play a big role in that. It's not going to be the question of size that will count. In terms of numbers, it's going to be the value added and Slovenia has something that none of the NATO countries has. In that respect I think Canada and Slovenia have their own advantages.

Given the two countries' level of development and the large (common) market, economic cooperation is relatively low. What concrete action can be taken in the coming years?

Stabej: The economic co-operation between our two countries does not really reflect our excellent bilateral relations. The exchange reaches approximately 21 million dollars, which is absolutely not enough. We will try to make larger promotions of Slovenian enterprises in Canada, not only on the federal level but also at the provincial level. In this endeavour we are counting on the support of our Honorary Consuls and the Slovenian business people - here in Canada as well as in Slovenia. A stronger presence of Slovenia as a country will stimulate the interest of the Canadian business community. There is a real interest for co-operation with our country as a future member of the European Union. Although the USA is by far the most important Canadian economic partner, there is a growing interest for closer Europe-Canada relations. We see the possibilities ranging from wine exports to high-tech cooperation, from tourism to cultural

relations. We see the possibilities ranging from wine exports to high-tech cooperation, from tourism to cultural exchanges.

Halpin: First of all I dispute the characterization that our economic co-operation is low. To give you an example: Canadian exports to Slovenia are around 40 million dollars a year. That's about the same level as the Canadian exports to Hungary and the Czech Republic. In that respect, you could ask why Slovenian relations are relatively so much better than they are with other Central European countries. There is some room for improvement for both sides in the area of investment. There's virtually no investment of Canada to Slovenia and there is no Slovenian investment in Canada. Slovenia is one of the few countries of the new ten going to the EU and, one of the only ones having the capacity to invest in Canada. The GDP of Slovenia and its products (e.g. skis) show it can be done; why not set up a ski factory in Canada, a country where winter sports are popular.

Approximately 25,000 Slovenians live in Toronto alone. How many Slovenians actually reside in Canada? Are they well integrated into the community? Are they successful?

Stabej: Officially there are approximately 30,000 Slovenians in all of Canada. We are convinced that the actual unofficial number is closer to 60,000. They are very well integrated into every day Canadian life; they are very active, respected and successful members of their communities. Nevertheless they are trying to maintain the cultural continuation of Slovenian heritage and trying to maintain their language. They are organised in different clubs and associations; some of them have existed for 70 years. The Slovenian associations publish different publications in the Slovenian language and have Slovenian programmes on various radio stations. I would really like to bring the thriving cultural life of the Slovenian community in Canada to the widest possible public.

Halpin: That's a difficult question, because numerically there has not been much immigration from Slovenia since WW II. So we are now talking about the second or third generation of Canadians of Slovenian origin. It is difficult to make an accurate count because if they marry someone who is for example Irish or Chinese, are their children still Slovenian? I asked Slovenians in Canada, how many they think they are. The number is between 30 and 40 thousand. Some of the immigrants, who came to Canada after WWII, returned back to Slovenia to retire after working all their lives in Canada. No wonder, because winters are really beautiful in Slovenia. Now that there is a pension agreement between our countries it is very easy to do it.

Throughout most of their history, Slovenians have lived in multicultural communities. The ancestors of the present Canadian population came from different parts of the world, with the exception of the native peoples. Does Canada/Slovenia have an open society?

Stabej: Canada is not only an open society but also very much a multicultural one. Canadians are proud that their country is not a melting pot of different nationalities and cultures but, on the contrary, stimulates cultural and religious differences. Although they are all Canadians they also at the same time stress their roots. Canada is putting a lot of stress on maintaining the heritage of first nations and aboriginal as well as the new-coming nations. National heritage is one of the basis of Canadian culture.

Halpin: I think that Canada has one of the most open societies anywhere. I cannot really answer your question about Slovenia since I have visited Slovenia only twice for a total of three days. It is an issue that merits more than an off-the-cuff response. However, the fact that Slovenia has been invited to join NATO certainly demonstrates that democratic values have taken hold. That in itself suggests a comfortable level of tolerance for others.

The Canadian Ambassador in Budapest is currently accredited to Slovenia but Slovenia has had an embassy in Canada since 1993. When are you planning to open a Canadian embassy in Slovenia?

Stabej: We would appreciate it very much if Canada could open a representation office in Slovenia. It is one of the few future members of the European Union where Canada does not have Embassy or trade office. We do believe that permanent representation would enhance our excellent bilateral relations and especially help develop greater economic co-operation. Slovenia could also be an excellent starting point and Canada's partner for co-operation in South East Europe. We hope that this can be achieved and, we can say that on our side, we will try to lobby in this respect here in Canada.

Halpin: Canada is reviewing its representation in Europe, particularly in the Balkans at the present moment. Some of the issues are about money and some are about policy, in terms of how we organize government services. Generally, when we have enough programmes to manage in a country that require more resources, we will open a resident office. At this time the main service Canadian citizens want in Slovenia are consular services for the Canadians, who are

coming to live in Slovenia. In terms of the other kinds of programmes that we run, they haven't yet acquired the weight, in terms of their draw on resources, that would enable us to open an embassy. I may be the last ambassador of Canada to Slovenia living in Budapest. But I can't say that for sure.

Ed. Note: Ambassador Stabej stated: "The economic co-operation between our two countries does not really reflect our excellent bilateral relations." Ambassador Halpin commented: "There is virtually no investment of Canada to Slovenia and there is no Slovenian investment in Canada." We also know, that dr. Zlatko Avrelius Verbič was posted in 1991 as "Special economic Councillor to the Ministry of Foreign Affairs RS" and subsequently, on the recommendation of the minister dr. Dimitrij Rupel, appointed in 2001 by former president Kučan as Honorary Consul - in charge of improving economic co-operation between Canada and Slovenia'. In today's results-oriented-society Slovenian community in Canada is entitled to know what have been his contributions, as no noticeable economic improvements are evident.

Nekaj zanimivosti o lanskih predsedniških volitvah in predsedniku

Po zadnjih statistikah je dr. Janez Drnovšek v drugem krogu zmagal s 56.3% večino in je za to zapravil 94 milijonov SIT. Spričo dejstva, da je bila volilna udeležba upravičenih volilcev 64.5%, je bil Drnovšek izvoljen samo s 36.3% vseh slovenskih volilcev, ki so bili upravičeni glasovati.

Barbara Brezigar pa je potrošila 38 milijonov za volitvene stroške, (kar ji je prineslo 43.6% glasov). To je 56 milijonov SIT manj, kot Janez Drnovšek.

To pomeni, da je on moral potrošiti povprečno 55.2% več za vsak glas, ki je zanj glasoval, kot Barbara Brezigar za svoje. Zanimivo je ugotoviti, koliko dodatnih glasov bi ona dobila, če bi tudi Brezigarjeva imela na razpolago 56 milijonov SIT več v svojem volilnem proračunu. (Vsakemu je bilo po zakonu dovoljeno porabiti 96.4 milijona SIT; Drnovšku je uspelo zbrati 96.2 milijona tolarjev, Barbari Brezigar pa samo 38.5).

Končno še to: plača predsednika Drnovška je za točno 50,000 SIT manjša od nadomestnika nekdanjega predsednika.

Drnovšek ni Kučan

(Oh, ta nesrečni NATO - izjava, ki je ni bilo)

Povzeto iz Dela 29/01/03 - Rok Praprotnik

Nekaj dni po poročilu tiskovne agencije Reuters, v katerem naj bi slovenski obrambni minister Anton Grizold rekel, da bo treba uvesti obvezno vojaško tudi za ženske, če Slovenija ne bo šla v NATO, (ki sta jo Grizold in vlada takoj zanikala), je skušal tudi sam predsednik Slovenije brezuspešno zanikati svojo nediplomatsko izjavo.

Po TVS posnetku govora predsednika Janeza Drnovška v Davosu na Svetovnem ekonomskem forumu (WEF), zdaj tudi objavljenega (parkrat zanikanega in celo spremenjenega) na predsednikovi spletni strani, je on med drugim tudi izjavil:

"Zagotovo ne bi bilo dobro, če bi ZDA na koncu morale ukrepati same, enostransko (*unilateral*). To bi spodbudilo še več reakcij v svetovnem mnenju in zagotovo ne bi pomagalo partnerstvu ter zagotovo ne meni in naši vladi v Sloveniji, da bi dobila referendum o NATU".

Pustimo ob strani, da je vsaj diplomatsko nespretno, če predsednik Slovenije ob tem času javno govori o enostranskem delovanju ZDA. Raje se posvetimo Drnovškovega povezovanju ameriškega napada na Irak in izida referenduma

o NATU v Sloveniji..

Drnovšek je zdaj predsednik Slovenije in se do vstopa Slovenije še ni jasno izrazil. Pravzaprav pri tem ni bil posebno aktiven kot predsednik vlade. Tudi zato smo danes priča takšni stiski z referendumom o NATU v Sloveniji.

Verjetno je njegovo mnenje pravilno. Pa vendar, zakaj predsednik Slovenije to govori na nekakšnih polzaprtih forumih v tujini? Pojasnil ni dobila domača javnost, ki bi jo predsednik moral imeti najprej pred očmi. In če je Drnovšek res zagovornik slovenskega članstva v NATU, naj slovenski javnosti nalije čistega vina glede tega zaveznitva.

Dejstvo je namreč, ... da napad na Irak ... ne bo intervencija zveze NATO, ampak akcija ene ali dveh članic NATA (*ZDA in Velika Britanija*). Vsaj dve močni članici NATA (*Nemčija in Francija*) ostro nasprotujeta posega v Irak brez odobritve OZN. S tem varujeta visoko civilizirano urejanje konfliktov. "Saj tudi NATO zagovarja isto načelo", bi lahko javnosti povedal predsednik Drnovšek. Pa tega doslej ni naredil.

Politika dveh stolov

(Povzeto iz Dela 16. februarja 2003)

"Mi ne želimo izbirati med mamo in atom" je izjavil slovenski zunanji minister, dr. Dimitrij Rupel 13. 2. 2003 v razpravi o slovenskem stališču do iraške krize.

S to izjavo je minister priznal, kako v zoprnem položaju se je znašla slovenska politika. Ni pojasnil, ali ima ZDA za mamo in Nemčijo za ata ali nasprotno. Tudi ni pojasnil svojih akcij glede iraške krize, zlasti svoje podpore ZDA s podpisom vilniške izjave. Na dveh stolih kratko in malo ni mogoče hkrati sedeti. Vsaj dolgo ne.

Njegova razlaga pa je: "Izjava vilniške skupine o podpori ZDA glede Iraka je nesrečna v

tem, da ne odraža natančno tistega, kar bi Slovenija želela, a na ta način so vse kolektivne izjave nesrečne, saj z njimi ni mogoče doseči vsega... Alternativa tej izjavi bi bila, da se izključimo iz skupine kandidatke za članstvo v Natu in EU; vprašanje ni, ali se priključimo, ampak ali se iz nje izključimo".

Brez tega, da bi se kdaj zamerili atu ali mami (ali obema), preprosto ne bo šlo. Stvar jasne politike in spretne diplomacije pa je, da zna takšne zamere pravočasno predvideti, premisliti in tudi zglediti.

Pomlad v Sloveniji se bo začela z dvojnim referendumom

(Delo in STA)

Državni zbor je začetkom februarja letos sprejel odlok o razpisu referenduma o vstopu Slovenije v Evropsko Unijo ter NATO, ki bo potekal 23. Marca 2003. Anketa bo stala okoli 600 milijonov SIT, na katerem bodo lahko volili tudi vsi upravičeni volilci živeči v Kanadi in tujini.

Po javnem mnenju v Sloveniji izgleda, da podpora glede pristopa pada. Volitveni rezultat bo vsaj delno odvisen na bodoče izjave odgovornih slovenskih ministrov, premiera in predsednika Slovenije. Žalibog njihove izjave v preteklosti niso bile vedno dosledne, ampak

dostikrat kontradiktorne, pogosto zanikane in celo v uradnih objavah spremenjene. Če se bo to nadaljevalo bo to negativno vplivalo ne samo na volilce, ampak tudi na vodstvo obeh združenj in tako tvegalo sprejem Slovenije v EU in NATO. Bolje bi bilo, da bi odgovorni molčali in jasno razložili svoja stališča ter manj sedeli "na dveh stolih" glede turško-iraške dileme, napada na Irak, odprtega trgovanja, naborništva itd.

Na uradni izid obeh referendumov bo treba počakati do 1. aprila (dneva norcev).

Letos se bo MBA študija na IEDC udeležilo rekordno število udeležencev

(Ljubljanske novice)

12. januarja 2003, se je pričela s študijem nova generacija udeležencev Mednarodnega podiplomskega študija managementa (International Executive MBA) na IEDC Poslovni šoli Bled.

To je že trinajsta po vrsti in rekordna tako po številu udeležencev kot tudi številu držav, saj se bo tokrat študija MBA na IEDC udeležilo kar 67 udeležencev, ki prihajajo iz kar 20 držav. Na IEDC so na MBA študiju tokrat prvič zastopani predstavniki držav Litve, Velike Britanije in ZDA, poleg teh pa udeleženci prihajajo še iz Bosne in Hercegovine, Gruzija, Hrvaške, Italije, Japonske, ZRJ, Kanade, Kitajske, Latvije, Madžarske, Moldavije, Poljske, Romunije, Rusije, Švedske, Ukrajine in Slovenije, katerih predstavniki so študij na IEDC že opravljali. Executive MBA študij je od ustanovitve šole v letu 1986 zaključilo že 472 udeležencev iz 26 držav. Tudi letošnji podatki o udeležencih odsevajo

dvanajstletno povprečno statistiko MBA študentov. Povprečna starost skupine udeležencev je 34,1 let, v povprečju imajo 9,4 let delovnih izkušenj, v podjetjih pa jih več kot polovica zaseda vodilne položaje. Tudi letos kar dve tretjini udeležencev prihaja iz tujine. Tudi profesorji so mednarodni; prihajajo iz najboljših poslovnih šol na svetu, kot so IMD Lausanne, INSEAD Fontainebleau, London Business School, Queen's University idr. Letošnji MBA študij vodi Tony Dimnik, profesor na znani kanadski poslovni šoli Queen's University.

Sodeč po udeležencih in predavateljih, lahko mirno zapišemo, da IEDC Poslovna šola Bled sodi med uveljavljene ustanove, ki ji odličnost priznavajo tako doma kot po svetu. Bistveno pa je, da ji odličnost priznavajo udeleženci, ki jih je iz leta v leto več, in to je tudi najbolj pomembno za njeno nadaljnjo uveljavitev.

Več milijonov ljudi za mir in proti vojni v Iraku

STA

V več kot 600 mestih po vsem svetu se je 15. februarja zbralo na milijone protestnikov, da so na ta način izrazili podporo miru in zoper vojno v Iraku. Vsekakor je to bil največji svetovni protivojni protest. Samo v Rimu naj bi se zbralo kar tri milijone ljudi, ki so izrazili nasprotovanje vojaškemu posredovanju v Iraku. Iz Londona so poročali o milijonu udeležencev, na ulicah Berlina pa je protestiralo več kot 500,000 ljudi. Nasprotniki vojne so se zbrali tudi pred sedežem Združenih narodov v New Yorku, pred mestno hišo v Torontu in mnogo drugih kanadskih mestih. Protesti so pretežno potekali mirno, o spopadih med protestniki in policijo so do zdaj poročali le iz Aten.

Svetovnemu pohodu za mir sta se pridružila tudi Ljubljana in Maribor. Na ljubljanskem Kongresnem trgu se je zbralo okoli 2,000 ljudi, ki so s svečami in baklami krenili na Pohod za mir. Med udeleženci je bila tudi županja Danica Simčič, ki je navzoče na Kongresnem trgu tudi nagovorila. V Mariboru pa se je pohoda za mir in proti vojni v Iraku in proti neodločni in nemirotni politiki slovenske vlade udeležilo okoli 500 Mariborčanov. Zbrali so se pred spomenikom škofa in narodnega buditelja, blaženega Antona Martina Slomška. Od tam pa so s prižganimi svečkami krenili proti Grajskemu trgu, kjer so s svečkami položenimi na tla izpisali "ZA MIR".

New product and service at Slovenia Parishes Credit Union

Collateral Mortgage

Now is the ideal time to launch summer projects in motion, rather than saving it for a 'rainy day'. If you have ever wanted to purchase a cottage or fix up your home, than your personal daydreams can come true with a collateral mortgage from Slovenia Parishes Credit Union. A collateral mortgage is a loan evidenced by a promissory note and backed by the collateral security of a mortgage on a property. The funds borrowed can be used to finance a property, or for other purposes such as home renovations, a vacation or for anything you wish. Apart from great rates, our collateral mortgage gives you the flexibility and control to pay down your mortgage, in part or in full, at any time with no penalty. By taking advantage of such sound lending features at your Credit Union you can enjoy the summer time with a smile.

For details please contact our loan officer John Sparovec by phone at 416-255-1742 or by e-mail at john@sloveniaku.on.ca.

Investment Review

In order to maintain your investment portfolios on track one should review it keeping in mind some key strategic points:

- ✦ Your investment goals
- ✦ When will the funds be required
- ✦ Tax implications
- ✦ What are your level of risk tolerance
- ✦ Evaluate appropriateness of investments

I can help you evaluate your portfolio and suggest changes to bring your plan on target with my investment knowledge and the resources available to me through Credential Securities Inc. Products available include: Stocks, Preferred shares, Government bonds, Corporate bonds, GIC's, REIT's and Mutual funds!.

For more information call me, Frank Zelko at 416-255-6385 to arrange a meeting!

Don't stop Hazel

With permission reprinted from the Torstar Editorial, January 5, 2003

Mississauga's tiny, perfect dynamo is set to extend her dynasty.

Hazel McCallion has made official what many had been hoping - she intends to run in November's municipal elections.

Of course, don't expect to see her campaigning at bus stops or putting up lawn signs.

What's the point in a city where you're known simply as Hazel?

Her certain victory will make it 10 straight elections, an impressive, well-deserved political legacy.

McCallion has always said she'll quit the day she tires of the job. Remarkably, after more than two decades as mayor, there is no hint of that happening.

Of course, political longevity isn't always a good thing. Toronto Mayor Lastman is an example of a veteran politician past his prime.

Why would there be? Mississauga is thriving. Its population grows by leaps and bounds and now tops 600,000. New businesses spring up daily. The civic administration is well run and the city is debt-free.

And while the sprawling subdivisions are not everyone's example of sound urban planning - even McCallion admits that mistakes have been made with suburban sprawl - there is no denying Toronto's western neighbor has become a big influential city in its own right under her stewardship.

Not that McCallion is content to rest on this enviable record. This year she wants to make Mississauga a stand-alone city, independent of Peel Region. She's already preparing the campaign to make it happen.

No Florida tans for this mayor, who rarely vacations. No chauffeur either. McCallion still

drives herself. McCallion, who is 81 going on 35, keeps a pace that would have someone half her age stumbling. Her appointment book is filled and her days typically stretch 12 hours and more.

To local politicians, especially in other 905 communities, McCallion is a lesson in how to get things done.

And candidates for the Toronto

mayor's seat should also take heed of how she gets things done.

To seniors, she's a shining example that life doesn't stop at 65. It doesn't even have to slow down. She makes all of us wish we had half her energy.

It's great to hear she's sticking around.

Ed. Note: It was an honor and pleasure to welcome Hazel McCallion, Mayor of Mississauga, (home to some 10,000 residents of Slovenian descent), to attend the recent opening and blessing of the new wing of our Dom Lipa. As usually she drove her "MAYOR" plated Buick to Dom Lipa and entered, to a standing ovation, the crowded hall, where Grand Opening Ceremony was held. After her congratulatory speech Hazel McCallion confided, if she ever decides to quit her political career, she would seriously consider retiring to beautiful Slovenia which she frequently visited. Toronto Archbishop Cardinal Ambrožič in his address referred to Mayor McCallion as the only politician he knows being capable to winning elections with 99% majority - not counting some communist or other totalitarian dictators. On question, how long she expects to be the mayor of Mississauga, her quick and convincing answer was: "Three years at the time."

Račanova Hrvaška in njeni mednarodni sporazumi

(Skrajšano po Delu 7. 2. 2003)

Sklep hrvaške vlade, da proda 62.3% delnic "Sunčanega Hvara" slovenskim Termam Čatež, je veljal le dva tedna. Na seji 6. 2. 2003 je sklenila na predlog premiera Račana, da razveljavi odločitev o prodaji hrvaške hotelske verige Čatežanom. Nad spletom so bili najbolj navdušeni prebivalci Hvara, ki so takoj po odločitvi Banskih dvorov sneli črno zastavo z občinske stavbe.

Ministrica za turizem Župan Ruskovič je opozorila, da imajo Terme Čatež znanje, da sezono na Hvaru podaljšajo na 365 dni, drugače ne bo dolge sezone. Podobno je razmišljal podpredsednik vlade Goran Granič; izjavil je, da bi se pred razpisom za prodajo "Sunčanega Hvara" morali vprašati: Ali smejo biti novi lastniki, denimo, Srbi ali Slovenci.

Kakor je v imenu opozicijske HSLS izjavil Joško Kontić, bi vlada morala prevzeti odgovornost in javno seznaniti s celovitimi informacijami o zapletu. Poleg tega bi morali razpravljati tudi o sporazumu o Jedrski Elektrarni Krško (JEK).

Slovenska ministrica za gospodarstvo Tea Petrin je izjavila, da dogodki v zvezi s prodajo "Sunčanega Hvara" ne bodo prispevali k pozitivni oceni evropske komisije o Hrvaški. Dejala je, da je Bruselj že opozarjal Zagreb na težave, ki ovirajo njegovo pot k tržnemu gospodarstvu. Čeprav je izvajanje natečaja o prodaji "Sunčanega Hvara" po besedah Petrinove notranja zadeva Hrvaške, je izrazila upanje, da Banski dvori ne bodo prisiljeni pošiljati tujim vlagateljem sporočil, da niso dobrodošli.

"Žal še vedno nismo v položaju, ko bi se strokovne odločitve lahko sprejemale brez politike. In še nekaj časa ne bomo," je članom svoje vlade sporočil v usodo vdan Račan, ko je pojasneval, zakaj morajo po 14. dnevih preklicati sklep prodaje "Sunčanega Hvara" Termam Čatež. Dvomesečna nepredljiva nadaljevanka, ki jo je del medijev poimenoval "burleska", se je z odločitvijo Banskih dvorov končala na način, ki je v zadnjih

par letih postal pravilo obnašanja Račanove administracije.

Tako se spet pojavljajo dvomi o verodostojnosti Hrvaške, saj ne more izpolnjevati obveznosti in obljub niti pri manjših projektih. Privatizacija je pri južnih sosedih občutljiva zadeva, kajti hrvaško lastninsko preoblikovanje v devetdesetih letih so zaznamovali sumljivi prevzemi podjetij, bogatenja razvpitih tajkunov in siromašenja širokih slojev prebivalstva (*kar se tudi opaža v nekaterih sosednih državah... Op.ur.*)

Odnosi z Ljubljano in urejanje razvpitih nerešenih zadev sta za Račana med najtežjimi projekti. Neuspešni sporazum z Janezom Drnovškom o razmejitvi je med njegovimi največjimi in najbolj grenkimi porazi, saj je ostal brez besed pred napadi nacionalističnih nasprotnikov predloga. Poleg tega je moral lani poleti zaradi sporazuma o JEK-u odsloviti iz vlade Dražena Budišo. Javnosti, ki dobiva enostranska pojasnila o neurejenih zadevah in ima zato pogosto negativen odnos do Slovenije, je lažje "prodati" zaplete, kakršen je "Sunčani Hvar", kakor če bi bila v igri italijanska, avstrijska ali britanska podjetja. Ta element bodo morali v prihodnjih letih upoštevati tisti, ki bodo razmišljali o uspešnih poslih na Hrvaškem. **Peter Žerjavič**

Naj ne ponavljamo obmejne probleme in Piranskega zaliva, ki smo jih že objavili v predzadnji izdaji Glasila. Sicer pa zgodba o "Sunčanem Hvaru" tudi še ni končana, ker opozicija (Zlatko Tomčić- HSS) trdi, da je Račan skušal zakrivati dejstva pod preprogo in tako prepričati javnost, da so njegovi ministri odlično opravili svoje delo, ko so izbrali Terme Čatež. Tomčić zahteva ponovno razpravo o zapletu in kaznovanje odgovornih. Izgleda tudi, da bo Anton Rok skušal z Račanom politično rešiti petletni JEK-ov zaplet z odkupom hrvaškega deleža elektrarne.

Poročilo Predsednice Krekove Slovenske Hranilnice in Posojilnice

V času, ko praznujemo petdesetletnico predanega dela svojih članov lahko pripomnemo, da je Krek Slovenian Credit Union zelo ponosna na svoje pretekle rezultate. Menim, da je ob tem dogodku pravi čas za razmislek kako smo se spreminjali medtem, ko smo pomagali našim članom, da so s trudom uresničili svoje sanje. Nekatere vaše zgodbe bomo objavili v naši spominski publikaciji, drugih pa se bomo spominjali ob praznovanju petdesetletnice.

Rezultati v letu 2002 so bili, kljub težkim ekonomskim razmeram, odlični in nepričakovano zelo ugodni. Krekova ustanova je v preteklem letu dosegla rast sredstev za 5 odstotkov. Kreditni oddelek pa je dosegel neverjetno rast z odobritvijo za 25 odstotkov več posojil kot v letu 2001. Naši zasluži so se zelo povečali tudi s provizijami, ki jih je doprinesel gospod Joseph Cestnik, certificirani finančni planer, s svojo sposobnostjo upravljanja s premoženjem in uslugami na področju pokojninskih skladov. Prodaja delnic vzajemnih skladov se je v minulem letu povečala za 32 odstotkov, saj Slovenci nadaljujemo z načrtovanjem svoje finančne prihodnosti že skozi znane instrumente kot so RRSP, RRIF, vzajemni skladi itd.

Vse Kreditne zadrage so stalno nadzorovane s strani vlade province Ontario in Deposit Insurance Corporation of Ontario (DICO), ki zavaruje vloge vseh članov do višine 100,000 dolarjev. V preteklem letu smo od inšpektorjev DICO dobili odlične ocene.

Naša prednost je, da ostanemo konkurenčni na denarnem trgu in istočasno zadovoljimo spreminjajoče se potrebe našega članstva. Veliko projektov in iniciativ smo sporočili v lanskem letu, da bi ugotovili, če smo na pravi poti. Spomladi smo začeli z raziskavo s

katero smo želeli zvedeti za vašo mnenja. Vi, naši člani, ste nam dali najvišjo oceno za naše usluge, naš odnos do vas in pozorni naših uslug. Raziskava je pokazala, da si želite še več pobud, ki bi pomagale definirati vaše potrebe in ponudile kvalificirane predloge. Pripravljeni z vašimi odgovori smo osebje Krekove ustanove, Uprava in Odbori pripravili strateške sestanke, ki so nam pomagali začrtati našo pot v bodočnost.

Tako vidimo množična področja za napredek. Napredujemo lahko s tem, da povečamo znanje zaposlenih, povečamo napore za identifikacijo potreb članstva in da povečamo število novih članov.

Tako upravi kot osebju Krekove ustanove je jasno, da se bo uspeh ustanove nadaljeval le če bomo sposobni pridobiti več prometa od mlajše generacije slovenske skupnosti. Da bi ugotovili razpoloženje med mlajšimi člani naše skupnosti smo organizirali okroglo mizo, ob kateri smo se pogovarjali o njihovem videnju naše podobe, naših produktov in uslug. Ugotovili smo, da so bili prijetno presenečeni nad našimi uslugami in storitvami.

V naslednjih letih nas čaka še veliko trdega dela, da bomo prenesli naša sporočila do Slovencev, ki še niso člani naše ustanove.

Krek Slovenian Credit Union nadaljuje z gojenjem slovenske kulturne dediščine. Redno prispevamo Slovenski šoli, Domu Lipa, raznim skupinam, kot so: taborniki, plesna društva, pevski zbori in druge kulturne organizacije. Štipendija Janeza Senica za visokošolske študente spodbuja k akademskim uspehom, vendar je še pomembnejše, da vključuje mlade ljudi v slovensko skupnost in jih s tem nagrajuje za ta njihov prispevek. Letos so dobitniki štipendije

njihov prispevek. Letos so dobitniki štipendije Sonja Žižek in Peter Kure.

Z žalostjo sporočam, da bom po 12. letih zapustila mesto Upravnega odbora. Prišel je čas, da prepustim svoje mesto v Upravnem odboru in prepuščam drugemu izkušnemu in usposobljenemu članu, ki bo v bodoče oblikoval Krekovo ustanovo. Ves čas svoje zadolžitve sem zelo uživala, ker sem sodelovala s predanimi ljudmi, ki so oblikovali Krek Slovenian Credit Union, tako z ekipo Uprave, z osebjem ter s člani Odborov. Hvala vsem za podporo, profesionalnost in ustvarjalnost, ki ste jo izkazali v preteklih šestih letih moje funkcije kot Predsednica Upravnega odbora.

Ob petdesetletnici bomo izdali spominsko publikacijo. V njej bomo zabeležili vaše spomine in sanje minulih petdesetih let. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila gospodu Robertu Malichu, ki je delal pozno v noč, da bi lahko skozi zgodbe naših članov obeležil ta dragoceni in za nas zelo pomembni trenutek. Istočasno načrtujemo proslavo, z večerjo, v soboto, dne 10. maja, leta 2003. Upamo, da se je boste udeležili v čimvečjem številu.

V imenu Upravnega odbora in osebja, se zahvaljujemo vsem, članom in lastnikom Krek Slovenian Credit Union za vašo podporo ter za vaše zaupanje. Zaključujemo s pogledom v bodočnost, kjer se bodo še naslednjih petdeset let uresničevale sanje mnogih ljudi.

Events Calendar 2003

Marec 1	Sava Klub – Spomladanski banket – Ansambel Triglav Slovensko Letovišče – Pustna zabava
Marec 9	Krekova Hranilnica in Posojilnica – Občni zbor – Browns Line
Marec 22	Bled – Ribiški in Lovski Banket
Marec 29	Lipa Park – Miss Slovenia – banket
April 6	Slovenski Park – Občni zbor
April 12	Holiday Gardens – banket – Matija Lebar
April 26	Planica – Občni zbor – na Planici Slovenski Park – Banket – Vinski sejem – Planinski Kvintet
April 27	Holiday Gardens – Občni zbor
Maj 3	Lipa Park – Materinski dan – banket Slovensko Letovišče – Materinski dan
Maj 10	Sava Klub – Materinski Dan – The Golden Keys Bled – Materinski dan
Maj 17-18	Slovenski Park – Youth two-four camp out – piknik – Golden Keys
Maj 19	Lipa Park – Folk Arts Festival – Open house and dance
Maj 25	Dom Lipa - Walk-a-thon – Slovensko Letovišče
Junij 1	Bled - Piknik
Junij 7	Slovenski Park – Golf Tournament
Junij 8	Slovenski Park – Piknik – Procesija – Ansambel Triglav Holiday Gardens – Piknik – Golden Keys

Friendly Progressive Quality Service

Slovenia Parishes Credit Union

Main Office

725 Brown's Line
Toronto ON M8W 3V7
416.255.1742

Toronto

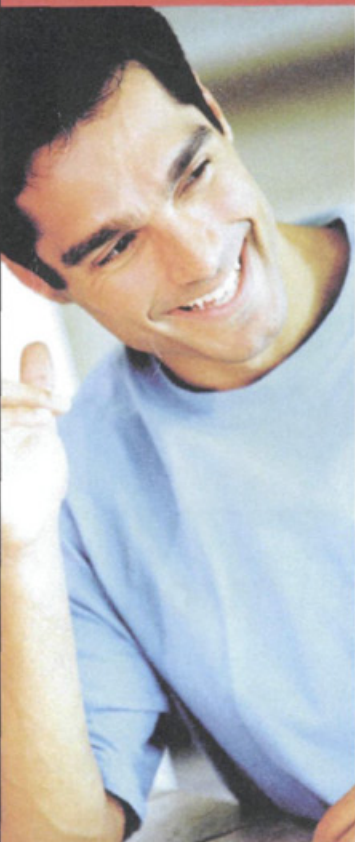
618 Manning Ave.
Toronto ON M6G 2V9
416.531.8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton ON L8E 3N6
905.578.7511

www.sloveniacu.on.ca

Get Your Money to Work Harder FOR YOU!!!

Why tolerate the low rates of return at other financial institutions when you could earn more money on your **Krek Savings Account** with us?

Compare our rates:

KREK SAVINGS ACCOUNT

SEPT./02	OCT./02	NOV./02	DEC./02	JAN./03
1.75%	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%

*Effective January 2003, your money will work even harder for you with **INTEREST PAID AND COMPOUNDED MONTHLY!***

In addition to a better rate of return, our **Krek Savings Account** also offers many convenient features:

- ✓ No monthly account fees;
- ✓ No minimum balance required;
- ✓ Life savings insurance up to \$4,000;
- ✓ Deposit insurance up to \$100,000;
- ✓ No fees to transfer funds via our free internet banking service;
- ✓ Access to Automated Teller Machines;
- ✓ Interest paid monthly.

Open a savings account today or visit www.krek.ca for more information.

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

747 BROWNS LINE • ETOBICOKE • ONTARIO • M8W 3V7 • (416) 252-6527

w w w . k r e k . c a